

ਇੰਸਟੀਟਿਊਟ ਆਫ਼ ਇੰਟੇਗ੍ਰੇਟਿਡ ਐਂਡ ਆਨਰਜ਼ ਸਟੱਡੀਜ਼ (IIHS)
ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ
ਸਕੀਮ ਆਫ਼ ਐਗਜ਼ਾਮੀਨੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਿਲੇਬਸ
ਬੀ. ਏ. (ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ) ਪੰਜਾਬੀ (ਕੰਪਲਸਰੀ)
ਸੀ. ਬੀ. ਸੀ. ਐੱਸ (ਚੋਣ ਆਧਾਰਤ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪੱਧਤੀ), LOCF
ਸੈਸ਼ਨ 2020-21 ਤੋਂ ਲਾਗੂ
INSTITUTE OF INTEGRATED STUDIES
KURUKSHETRA UNIVERSITY KURUKSHETRA
Scheme of Examination & Syllabus
B. A. (Programme) Panjabi (Compulsory)
CBCS (Choice Based Credit System), LOCF
To be implemented w.e.f Session 2020-21 (in Phased Manner)

ਕੋਰਸ ਕੋਡ (Course Code)	ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਮ (Subject)	ਕ੍ਰੈਡਿਟ (Credits)	ਪੀਰੀਅਡ ਪ੍ਰਤੀ ਹਫ਼ਤਾ (Periods per week)	ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਸਕੀਮ (Scheme of Examination)			
				ਪ੍ਰੀਖਿਆ (Theory)	ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ (Internal Assessment)	ਕੁੱਲ ਅੰਕ (Total Marks)	ਸਮਾਂ (Time)
ਸਮੇਸਟਰ ਪਹਿਲਾ (Semester-I)							
B-PBI(C)-101	ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Madhkali Punjabi Kav ate Viharak Punjabi)	06	06	120	30	150	03 Hrs
ਸਮੇਸਟਰ ਦੂਜਾ (Semester-II)							
B-PBI(C)-201	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Aadhunik Punjabi Kavita ate Viharak Punjabi)	06	06	120	30	150	03 Hrs
ਸਮੇਸਟਰ ਤੀਜਾ (Semester-III)							
B-PBI(C)-301	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjabi Naval ate Viharak Punjabi)	06	06	120	30	150	03 Hrs
ਸਮੇਸਟਰ ਚੌਥਾ (Semester-IV)							
B-PBI(C)-401	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjabi Natak ate Viharak Punjabi)	06	06	120	30	150	03 Hrs
ਸਮੇਸਟਰ ਪੰਜਵਾਂ (Semester-V)							
B-PBI(C)-GE-501	ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (Haryana Da Punjabi Sahit)	06	06	120	30	150	03 Hrs
ਸਮੇਸਟਰ ਛੇਵਾਂ (Semester-VI)							
B-PBI(C)-GE-601	ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ : ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ (Sirjnatmak Lekhan : Adhyan ate Sikhilai)	06	06	120	30	150	03 Hrs

ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਦੇ ਇੰਸਟੀਟਿਊਟ ਆਫ਼ ਇੰਟੈਗ੍ਰੇਟਿਡ ਐਂਡ ਆਨਰਜ਼ ਸਟੱਡੀਜ਼ (IIHS) ਦੇ ਬੀ. ਏ. ਆਰਟਸ, ਸੀ. ਬੀ. ਸੀ. ਐੱਸ (CBCS) ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ/ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (LOCF)

1	ਮਾਨਵ ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਖੇਤਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਮਝ ਵਿਕਸਤ ਹੋਵੇਗੀ।
2	ਜਟਿਲ ਅਤੇ ਬਦਲਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਦਰਭਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਸਮਾਧਾਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।
3	ਮਾਨਵ ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਮ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
4	ਗਿਆਨ ਪੱਧਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿਕਸਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਪਰਖ-ਪੜਚੋਲ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਉੱਚਿਤ ਢੰਗ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
5	ਗਿਆਨ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਦਰਭਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
6	ਪ੍ਰਭਾਵਮਈ ਅਤੇ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਹਮਈ ਵੇਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸੁਣਨ, ਲਿਖਣ, ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
7	ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸਥਾਨ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰ ਅਤੇ ਸਿਆਣੇ ਪ੍ਰਤੀਭਾਗੀ ਵਾਂਗ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
8	ਥਾਰਜ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰੂਪ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ, ਸਵੈ-ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕ/ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਬੀ. ਏ. ਪੰਜਾਬੀ (ਕੰਪਲਸਰੀ) ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ/ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਉਪਰੰਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਤੀਜੇ :

1. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਕੌਮੀ ਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਮਾਜਾਂ ਨੂੰ ਗਲੋਬਲੀ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਦੀ ਬੌਧਿਕ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
2. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਸਾਹਿਤਕ ਧਾਰਾਵਾਂ, ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਝ ਵਿਕਸਤ ਹੋਵੇਗੀ।
3. ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਭਿੰਨ ਸਮਿਆਂ, ਸਾਹਿਤਕ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਵਿਕਸਤ ਹੋਵੇਗੀ।
4. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ/ ਪ੍ਰਯੋਗ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।
5. ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵਿਕਸਤ ਹੋਵੇਗੀ।
6. ਸਮਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ, ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਵੇਚਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਬੋਧ ਹੋਵੇਗਾ।
7. ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਧਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਲਈ ਰਚਨਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ।
8. ਸਾਹਿਤਕ ਸੰਸਾਰ ਅਤੇ ਵਾਸਤਵਿਕ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਯਥਾਰਥ ਪ੍ਰਤੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
9. ਸਾਹਿਤਕ ਕਿਰਤਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਚੇਟਕ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਗਹਿਨ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਅਕਤਿਤਵ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
10. ਸਾਹਿਤਕ ਸੁਹਜ, ਕਲਾ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਕ ਮੁੱਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬੌਧਿਕ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
11. ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਭਾਸ਼ਾਈ ਕੌਸ਼ਲ, ਕੰਪਿਊਟਰ, ਅਨੁਵਾਦ, ਪੱਤਰਕਾਰਿਤਾ, ਮੀਡੀਆ, ਰੰਗਮੰਚ ਅਤੇ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਗਿਆਨ ਦੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
12. ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਜੀਵਨ ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਪਈ ਸਾਂਝ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਤੱਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।

Semester : I
B-PBI (C) 101

ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Madhkali Panjabi Kav ate Viharak Punjabi)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਕਾਵਿਕ ਜੁਗਤਾਂ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਦੇ ਪੰਜ ਉਪ-ਭਾਗ ਹਨ। ਉਪ-ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਨਾਂਵ-ਪੜਨਾਂਵ, ਉਪ-ਭਾਗ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਕਿਰਿਆ, ਉਪਭਾਗ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਅਖਾਣ, ਉਪਭਾਗ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਵਰੇ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਉਪ ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਫ਼ਤਰੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (ਦਿੱਤੇ ਗਏ 10 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਛੇ ਸ਼ਬਦ ਕਰਨੇ ਹਨ) ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਉਪ-ਭਾਗ ਛੇ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
- ਗੁਰਮਤਿ, ਸੂਫੀ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਕਾਵਿ ਵਿਚਲੀਆਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਸਾਂਝਾਂ ਅਤੇ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ
- 1.1 ਮੱਧਕਾਲੀਨਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ

- 1.2 ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੂਪ (ਕਾਫੀ, ਵਾਰ, ਕਿੱਸਾ, ਜੰਗਨਾਮਾ, ਬਾਰਾਮਾਂਹ, ਸ਼ਲੋਕ, ਸ਼ਬਦ, ਸੀਹਰਫੀ ਆਦਿ)
- 1.3 ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾਵਾਂ - ਸੂਫੀ, ਗੁਰਮਤਿ, ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਵਾਰ ਕਾਵਿ (ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ ਪਛਾਣ)
- 1.4 ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ
- 1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. **ਕਾਵਿ ਤਰੰਗਾਂ** (ਚੋਣਵਾਂ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਿਹ) ਸੰਪਾਦਕ ਡਾ. ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ। (ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ, ਵਜੀਦ, ਹਾਸ਼ਮ ਸ਼ਾਹ, ਕਾਦਰਯਾਰ, ਅਗਰਾ, ਸ਼ਾਹ ਮਹੰਮਦ- ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਵੀ ਹੀ ਪੜ੍ਹਾਏ ਜਾਣ)
- 2.1 ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ
- 2.2 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
- 2.3 ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
- 2.4 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
- 2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ (ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ)

3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
- 3.1 ਨਾਂਵ ਅਤੇ ਪੜਨਾਂਵ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ
- 3.2 ਕਿਰਿਆ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ
- 3.3 ਅਖਾਣ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਯੋਗ, ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਾਣ, ਅਖਾਣ ਅਤੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ
- 3.4 ਮੁਹਾਵਰਾ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਯੋਗ, ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਹਾਵਰੇ, ਅਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਘੱਟ ਰਹੇ ਰੁਝਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ
- 3.5 ਦਫ਼ਤਰੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (100 ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹਨ)

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ :

1. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
2. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ ਅਤੇ ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ ਕਾਂਗ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਵੇਕ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
3. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ, ਗਗਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਰਾਜਪੁਰਾ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006
4. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਬਾਣੀ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਵਿਕੇਂਦਰ, ਵਿਵੀਅਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 1985
5. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005
6. ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਆਰਸੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ
7. ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਅਧਿਐਨ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1986

8. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ) ਅੰਕ 33, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1989
9. ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005
10. ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005
11. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਜੰਗਨਾਮਾ : ਸਰੂਪ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ

ਦਫ਼ਤਰੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (Official Terminology)

1.	Accountant	ਲੇਖਾਕਾਰ
2.	Acknowledgement	ਪਹੁੰਚ ਰਸੀਦ
3.	Action	ਕਾਰਵਾਈ
4.	Administration	ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ
5.	Advance	ਪੇਸ਼ਗੀ
6.	All concerned to note	ਸਮੂਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨੋਟ ਕਰਨ
7.	Agreement	ਸਮਝੌਤਾ
8.	Allocation	ਮਿਲੀ ਰਕਮ
9.	Allotment	ਵੰਡ
10.	Allowance	ਭੱਤਾ
11.	Amount	ਰਕਮ/ਰਾਸ਼ੀ
12.	Annual	ਸਾਲਾਨਾ
13.	Applicant	ਪ੍ਰਾਰਥਕ
14.	Application	ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ-ਪੱਤਰ
15.	Appointing Authority	ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ
16.	Appointment	ਨਿਯੁਕਤੀ
17.	Approval	ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ
18.	Approximate	ਲਗਭਗ
19.	Arrears	ਬਕਾਇਆ
20.	As desired	ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ
21.	As early as possible	ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ
22.	Assessment	ਮੁੱਲ-ਨਿਰਧਾਰਣ
23.	Assistant	ਸਹਾਇਕ
24.	As the case may be	ਜਿਹੋ ਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਹੋਵੇ
25.	Attached here with	ਨਾਲ ਨੱਥੀ
26.	Attendance	ਹਾਜ਼ਰੀ
27.	Attention is invited	ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
28.	Attested copy	ਤਸਦੀਕੀ-ਨਕਲ

29.	At your earliest convenience	ਜਿਤਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ
30.	Audit	ਲੇਖਾ ਪੜਤਾਲ
31.	Authorities	ਅਧਿਕਾਰੀ-ਵਰਗ
32.	Balance	ਬਕਾਇਆ
33.	Based on facts	ਤੱਥ-ਆਧਾਰਿਤ
34.	Basic Pay	ਮੂਲ ਵੇਤਨ
35.	Bill	ਬਿੱਲ
36.	Book post	ਬੁੱਕ-ਪੋਸਟ
37.	Both day inclusive	ਦੋਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਸਮੇਤ
38.	Branch	ਸ਼ਾਖਾ
39.	Bring to notice	ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਉਣਾ
40.	Brought forward	ਪਿਛਲਾ ਜੋੜ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣਾ
41.	Calculation	ਹਿਸਾਬ
42.	Capital	ਪੂੰਜੀ/ਸਰਮਾਇਆ
43.	Carbon Copy	ਕਾਰਬਨ ਕਾਪੀ
44.	Cash Book	ਰੋਕੜ/ਵਹੀ/ ਕੈਸ਼ ਬੁੱਕ
45.	Cashier	ਖਜ਼ਾਨਚੀ
46.	Cash memo	ਨਕਦ ਪੱਤਰ
47.	Casual Leave	ਸਬੱਬੀ ਛੁੱਟੀ
48.	Catalogue	ਸੂਚੀ ਪੱਤਰ
49.	Checked and found correct	ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਤੇ ਠੀਕ ਨਿਕਲਿਆ
50.	Cheque	ਚੈੱਕ
51.	Circular	ਗਸ਼ਤੀ ਚਿੱਠੀ
52.	Claim	ਦਾਅਵਾ
53.	Clerical Staff	ਕਲਰਕ/ਅਮਲਾ
54.	Come into force	ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ
55.	Category	ਵਰਗ
56.	Come into Operation	ਚਾਲੂ ਹੋਣਾ
57.	Compensation	ਮੁਆਵਜ਼ਾ
58.	Compensatory leave	ਇਵਜ਼ੀ ਛੁੱਟੀ
59.	Competent Authority	ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ
60.	Compliance	ਪਾਲਣਾ
61.	Compulsory Retirement	ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੇਵਾ ਨਵਿਰਤੀ
62.	Concurrence	ਸਹਿਮਤੀ/ ਸੰਮਤੀ
63.	Conduct	ਆਚਰਣ/ ਵਿਹਾਰ
64.	Confidential	ਗੁਪਤ
65.	Contingency	ਅਚਾਨਕੀ

66.	Conveyance Allowance	ਸਵਾਰੀ ਭੱਤਾ
67.	Copy	ਨਕਲ ਉਤਾਰਾ
68.	Copy enclose for ready reference	ਤਿਆਰ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਕਾਪੀ ਨਾਲ ਨੱਥੀ
69.	Cost Price	ਲਾਗਤ ਮੁੱਲ
70.	Counter foil	ਪ੍ਰਤਿਪੇਜ
71.	Counter signature	ਪ੍ਰਤਿ ਹਸਤਾਖਰ
72.	Daily Wages	ਦਿਹਾੜੀ
73.	Damage	ਨੁਕਸਾਨ
74.	Dated	ਮਿਤੀ
75.	Day Book	ਰੋਜ਼ਨਾਮਚਾ
76.	Dealing Assistant	ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਹਾਇਕ
77.	Dear Mr.	ਪਿਆਰੇ ਸ਼੍ਰੀ
78.	Dearness Allowance	ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤਾ
79.	Delay Regretted	ਦੇਰੀ ਲਈ ਖਿਮਾ
80.	Demy-official (D.O.) Letter	ਅਰਧ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਤਰ
81.	Departmental Action	ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ
82.	Deputation Allowance	ਪ੍ਰਤਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਭੱਤਾ
83.	Dispatch Clerk	ਡਿਸਪੈਚ ਕਲਰਕ
84.	Discrepancies may be reconciled	ਫਰਕ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ
85.	Document	ਦਸਤਾਵੇਜ਼
86.	Documentary proof	ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ
87.	Draft for Approval	ਪਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਖਰੜਾ
88.	Early action will be appreciated	ਛੇਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ
89.	Early orders are solicited	ਆਗਿਆ ਲਈ ਸ਼ੀਘਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ
90.	Earned Leave	ਕਮਾਈ ਛੁੱਟੀ
91.	Efficiency bar	ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਰੋਕ
92.	Eligible	ਪਾਤਰ/ਯੋਗ
93.	Embezzlement	ਗ਼ਬਨ
94.	Employee	ਕਰਮਚਾਰੀ
95.	Enclosure	ਨੱਥੀ-ਪੱਤਰ
96.	Endorsement	ਪਿੱਠਅੰਕਣ
97.	Entry	ਦਾਖ਼ਲਾ
98.	Essential qualification	ਲਾਜ਼ਮੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ
99.	Estimate	ਅਨੁਮਾਨ
100.	Evaluation	ਮੁਲਾਂਕਣ/ ਮੁਲਅੰਕਣ

Semester : II

B-PBI (C) 201

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Adhunik Panjabi Kavita Ate Viharak Punjabi)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਕਾਵਿਕ ਜੁਗਤਾਂ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਦੇ ਪੰਜ ਉਪ-ਭਾਗ ਹਨ। ਉਪ-ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ (ਛੇ), ਉਪ-ਭਾਗ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਸੁੱਧ-ਅਸੁੱਧ ਸ਼ਬਦ (ਛੇ), ਉਪਭਾਗ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ (ਛੇ), ਉਪ-ਭਾਗ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਛੰਦਾਂ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਉਪਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਫਤਰੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਛੇ ਸ਼ਬਦ ਕਰਨੇ ਹਨ) ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਉਪ-ਭਾਗ ਛੇ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਉਲੀਕਦੇ ਹੋਏ ਆਧੁਨਿਕ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਵਾਂ/ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਵਿਧਾਗਤ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
- ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਿਹ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਕਾਵਿ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੂਝ ਅਤੇ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੇ ਸਮਝਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ
- 1.1 ਕਵਿਤਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
- 1.2 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
- 1.3 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
- 1.4 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. **ਕਾਵਿ ਨਾਦ** (ਚੋਣਵਾਂ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਿਹ) ਸੰਪਾਦਕ ਡਾ. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਅਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਡਾ. ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ। (ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ, ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਧੀਰ, ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਕੋਮਲ, ਪਾਸ਼, ਸ. ਸ. ਮੀਸ਼ਾ- ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਵੀ ਹੀ ਪੜ੍ਹਾਏ ਜਾਣ)
- 2.1 ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ
- 2.2 ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕਲਾ ਪੱਖ
- 2.3 ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
- 2.4 ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਵਿਧੀ
- 2.5 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
- 2.6 ਕਵੀਆਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ
- 2.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ (ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ)

3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
- 3.1 ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ
- 3.2 ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨੇਮ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਅਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ
- 3.3 ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ
- 3.4 ਛੰਦ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ
- 3.5 ਦਫ਼ਤਰੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (100 ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹਨ)

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ :

1. ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ(ਸੰਪਾ.), **ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2005
2. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਪੂਨੀ (ਸੰਪਾ.), **ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਰਚਨਾ ਸੰਸਾਰ**, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ
3. ਸੁਹਿੰਦਰਬੀਰ, **ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ**, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫ਼ਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
4. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, **ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ**, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ
6. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, **ਕਾਵਿ ਸਰੋਕਾਰ**, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2006
7. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, **ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਅਧਿਐਨ**, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
8. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, **ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਕੋਸ਼**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ

9. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ, ਗਗਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਰਾਜਪੁਰਾ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006
10. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ
11. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ (ਮੋਨੋਗ੍ਰਾਫ਼), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
12. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਵਿ ਅੰਕ) ਅੰਕ 22, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1998
13. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਸੰਵੇਦਨਾ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
14. ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2006

ਦਫ਼ਤਰੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (Official Terminology)

1. Exercise of Powers	ਅਧਿਕਾਰ ਵਰਤੋਂ
2. Ex-Officio	ਪਦਵੀ ਕਾਰਣ
3. Facts and Figures	ਤੱਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜੇ
4. File	ਮਿਸਲ/ ਫਾਈਲ
5. Financial Year	ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ
6. For Comments	ਟਿੱਪਣੀ ਲਈ
7. For disposal	ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ
8. For information	ਸੂਚਨਾ ਲਈ
9. Formal Approval	ਰਸਮੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ
10. For Strict Compliance	ਇੰਨ ਬਿਨ ਪਾਲਣਾ ਲਈ
11. Gazette Holiday	ਗਜ਼ਟਿਡ ਛੁੱਟੀ
12. Grant-in-aid	ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ
13. Have no comments to make	ਕਿਸੇ ਟਿੱਪਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ
14. Head clerk	ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਲਰਕ
15. Head of Account	ਲੇਖੇ ਦੀ ਮੱਦ
16. Held in abeyance	ਰੋਕ ਰੱਖਿਆ ਹੈ
17. Herewith enclosed	ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹੈ
18. Honorarium	ਮਾਨ ਭੇਂਟ
19. I am directed	ਨਾਲ ਹਿਦਾਇਤ ਹੋਈ ਹੈ
20. Implement	ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ
21. In accordance with	ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ
22. In addition to	ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ
23. In advance	ਅਗੇਤੀ
24. Increment	ਸਾਲਾਨਾ ਤਰੱਕੀ
25. Initial pay	ਆਰੰਭਕ ਤਨਖਾਹ
26. Inland letter	ਅੰਤਰਦੇਸ਼ੀ ਪੱਤਰ
27. In order to merit	ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ
28. In respect of	ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ

29. Interim pay	ਅੰਤਰਿਮ
30. Intimation	ਇਤਲਾਹ
31. In the light of	ਇਸ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ
32. Irregularity	ਬੇਨਿਯਮੀ
33. Joining date	ਸੇਵਾ ਆਰੰਭ ਮਿਤੀ
34. Joining report	ਸੇਵਾ ਇਤਲਾਹ
35. Joining Time	ਹਾਜ਼ਰੀ ਸਮਾਂ
36. Kindly Acknowledge Receipt	ਕਿਰਪਾ ਪਹੁੰਚ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ
37. Leave not due	ਨਾ ਬਣਦੀ ਛੁੱਟੀ
38. Leave with pay	ਤਨਖਾਹ ਸਹਿਤ ਛੁੱਟੀ
39. Leave preparatory to retirement	ਨਵਿਰਤੀ ਪੂਰਵ ਛੁੱਟੀ
40. Length of service	ਸੇਵਾ ਕਾਲ
41. Maintenance Allowance	ਨਿਰਵਾਹ ਭੱਤਾ
42. May be filed	ਫਾਈਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ
43. Medical Certificate fitness	ਭਾਕਟਰੀ ਅਰੋਗਤਾ ਪ੍ਰਮਾਣ
44. Memorandum	ਯਾਦ ਪੱਤਰ
45. Minimum	ਘੱਟੋ ਘੱਟ
46. Ministerial Staff	ਦਫ਼ਤਰ ਅਮਲਾ
47. Misappropriation	ਖਿਆਲਾਤ
48. Miscellaneous	ਫੁੱਟਕਲ
49. Modification	ਤਰਮੀਮ
50. Necessary action	ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ
51. Non Official	ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ
52. Noted	ਨੋਟ ਕੀਤਾ
53. Notification	ਅਧਿਸੂਚਨਾ
54. Noting and Drafting	ਇੱਪਣੀ ਤੇ ਲੇਖਨ
55. Office Order	ਦਫ਼ਤਰੀ ਹੁਕਮ
56. Official Correspondence	ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ
57. Officiating Allowance	ਕਾਇਮ ਮੁਕਾਮੀ ਭੱਤਾ
58. Out today	ਅੱਜ ਹੀ ਭੇਜੋ
59. Paper under consideration	ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਪੱਤਰ
60. Pay bill	ਵੇਤਨ-ਬਿੱਲ
61. Pay scale	ਵੇਤਨਮਾਨ
62. Pending decision	ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੱਕ
63. Personal file	ਨਿੱਜੀ ਮਿਸਲ
64. Please discuss	ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਲਈ ਆਓ

65. Please expedite	ਛੇਤੀ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇ
66. Please speak	ਗੱਲ ਕਰੋ
67. Prescribed form	ਨਿਯਤ ਫਾਰਮ
68. Probation	ਅਜਮਾਇਸ਼
69. Procedure	ਕਾਰਜ ਵਿਧੀ
70. Promotion	ਤਰੱਕੀ
71. Recurring	ਆਵਰਤੀ
72. Refund	ਧਨ ਵਾਪਸੀ
73. Reinstatement	ਬਹਾਲੀ
74. Reminder	ਚਿਤਾਵਨੀ ਪੱਤਰ
75. Registration	ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ
76. Retrenchment	ਛਾਂਟੀ
77. Returns	ਵਿਵਰਣ
78. Rough Copy	ਕੱਚੀ ਨਕਲ
79. Rules and Regulations	ਨਿਯਮ ਤੇ ਵਿਨਿਯਮ
80. Sanction	ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ
81. Service Book	ਸੇਵਾ-ਪੱਤਰੀ
82. Stock Taking	ਮਾਲ ਦੀ ਪੜਤਾਲ
83. Submitted for information	ਸੂਚਨਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੈ
84. Subordinate staff	ਅਧੀਨ ਅਮਲਾ
85. Suspension	ਮੁਅੱਤਲੀ
86. Temporary Appointment	ਆਰਜ਼ੀ ਨਿਯੁਕਤੀ
87. Through Proper Channel	ਯੋਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੁਆਰਾ
88. Time barred	ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਿਆ
89. Top Priority	ਪਹਿਲ/ ਅਗੇਤ
90. Top Secret	ਅਤਿ ਗੁਪਤ
91. True Copy	ਅਸਲੀ ਕਾਪੀ
92. Urgent	ਤੁਰੰਤ/ ਜ਼ਰੂਰੀ
93. Voucher	ਵਾਊਚਰ
94. Waiting list	ਉਡੀਕ-ਸੂਚੀ
95. With effect from	ਮਿਤੀ ਤੋਂ
96. With Reference	ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ
97. With retrospective effect	ਪਿੱਛੇ ਤੋਂ ਲਾਗੂ
98. Yours faithfully	ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪਾਤਰ
99. Yours sincerely	ਹਿੱਤੂ
100. Clerical Error	ਲਿਖਾਈ ਭੁੱਲ

Semester : III
B-PBI (C)-301

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjabi Naval ate Viharak punjabi)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਨਾਵਲ ਦੇ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਨਾਵਲ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਨਾਵਲਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਦੇ ਪੰਜ ਉਪ-ਭਾਗ ਹਨ। ਉਪ-ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਅਗੇਤਰ ਪਿਛੇਤਰ, ਉਪ-ਭਾਗ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਵਿਪਰੀਤਾਰਥਕ ਅਤੇ ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਉਪਭਾਗ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਉਪਭਾਗ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਕ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਛੇ ਸ਼ਬਦ ਕਰਨੇ ਹਨ) ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਉਪ-ਭਾਗ ਛੇ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਉਲੀਕਦੇ ਹੋਏ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਵਾਂ/ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਧੁਨਿਕ ਗਲਪ (ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀ) ਦੇ ਵਿਧਾਗਤ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
- ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਆਰਾ ਗਲਪ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੂਝ ਅਤੇ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ: ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
- 1.1 ਨਾਵਲ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ
- 1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ
- 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
- 1.4 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗਾਸੋ, *ਇਤਫ਼ਾਕ*, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2020
- 2.1 ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ/ ਸਮੱਸਿਆ
- 2.2 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਪ੍ਰਬੰਧ
- 2.3 ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ
- 2.4 ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਮੁਲਾਂਕਣ
- 2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ (ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ)

3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
- 3.1 ਅਗੇਤਰ ਪਿਛੇਤਰ
- 3.2 ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਵਿਪਰੀਤਾਰਥਕ ਅਤੇ ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ
- 3.3 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ
- 3.4 ਸਬੰਧਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ
- 3.5 ਸਾਹਿਤਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (100 ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹਨ)

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ :

1. ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਵਿਧੀ ਤੇ ਵਿਚਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ, ਦਿੱਲੀ
2. ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦਵੇਸ਼ਵਰ, ਨਾਵਲ ਸ਼ਾਸਤਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2002
3. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਕੌਸ਼, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
4. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ, ਗਗਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਰਾਜਪੁਰਾ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006
5. ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005
6. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਹਿਰੂ, ਨਾਵਲ ਦੀ ਵਿਧਾ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
7. ਜਸਪਾਲ ਕਾਂਗ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਗਲਪ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1995
8. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1978
9. ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2013

ਸਾਹਿਤਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (Literary Terminology)

1. Abstract	ਸੂਖਮ
2. Absurd	ਊਲ-ਜਲੂਲ/ ਅਸੰਗਤ
3. Accent	ਸੁਰਦਬਾ/ਲਹਿਜ਼ਾ
4. Actor	ਅਦਾਕਾਰ
5. Adoption	ਅਪਨਾਉਣਾ
6. Adaptation	ਅਨੁਕੂਲਤਾ/ਰੂਪਾਂਤ੍ਰਣ
7. Aesthetic	ਸੁਹਜ
8. Aesthetics	ਸੁਹਜ-ਸ਼ਾਸਤਰ/ ਸੁਹਜਵਾਦ
9. Analysis	ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ
10. Annotation	ਟੀਕਾ
11. Anthologist	ਸੰਗ੍ਰਹਿ-ਕਰਤਾ
12. Anthology	ਸੰਗ੍ਰਹਿ
13. Aptitude	ਰੁਚੀ
14. Architect	ਸ਼ਿਲਪਕਾਰ
15. Artistically	ਕਲਾ ਪੱਖ ਤੋਂ
16. Atheism	ਨਾਸਤਿਕਤਾ
17. Assonance	ਸੁਰ ਸਮਾਨਤਾ
18. Auditorium	ਸਰੋਤਾ-ਭਵਨ
19. Autobiography	ਸਵੈਜੀਵਨੀ
20. Ballad	ਗਾਥਾ
21. Bibliography	ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ
22. Biography	ਜੀਵਨੀ
23. Blank Verse	ਮੁਕਤ-ਕਾਵਿ
24. Brevity	ਸੰਖੇਪਤਾ
25. Brochure	ਪੁਸਤਿਕਾ
26. Catharsis	ਭਾਵ ਵਿਰੇਚਨ
27. Characterization	ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ
28. Chorus	ਸਮੂਹ ਗੀਤ
29. Chronology	ਕਾਲਕ੍ਰਮ
30. Clarification	ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਣ
31. Climax	ਸਿਖਰ
32. Comedy	ਸੁਖਾਂਤ
33. Commentary	ਭਾਸ਼ਣ
34. Communism	ਸਾਮਵਾਦ

35. Concept	ਸੰਕਲਪ
36. Conflict	ਦਵੰਦ
37. Consonant	ਵਿਅੰਜਨ
38. Contemporary	ਸਮਕਾਲੀ
39. Content	ਵਸਤੂ
40. Criterion	ਕਸ਼ੋਟੀ/ ਮਾਪਦੰਡ
41. Critic	ਆਲੋਚਕ
42. Critical	ਆਲੋਚਨਾਤਮਿਕ
43. Cynicism	ਸਨਕੀ ਹੋਣਾ
44. Definition	ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ
45. Dialect	ਉਪਭਾਸ਼ਾ
46. Dialogue	ਵਾਰਤਾਲਾਪ
47. Director	ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ
48. Drama	ਨਾਟਕ
49. Dramatist	ਨਾਟਕਕਾਰ
50. Duet Song	ਦੁਗਾਣਾ
51. Ego	ਹਉਮੈ
52. Elegy	ਸ਼ੋਕ ਗੀਤ
53. Element	ਤੱਤ
54. Eloquence	ਖੁਸ਼-ਬਿਆਨੀ/ ਸੁਭਾਸ਼ਣ
55. Emotional	ਭਾਵੁਕ/ ਜਜ਼ਬਾਤੀ
56. Epic	ਮਹਾਂਕਾਵਿ
57. Essay	ਨਿਬੰਧ
58. Etymology	ਨਿਰੁਕਤ
59. Example	ਮਿਸਾਲ/ਉਦਾਹਰਣ
60. Existentialism	ਹੋਂਦਵਾਦ/ਅਸਤਿਤਵਵਾਦ
61. Expression	ਪ੍ਰਗਟਾਅ
62. Expressionism	ਅਭਿਵਿਅੰਜਨਵਾਦ
63. Facility	ਸਹੂਲਤ
64. Fantasy	ਕਲਪਨਾ
65. Fatalism	ਭਾਗਵਾਦ/ ਭਰੋਸਾਵਾਦ/ ਹੋਣੀਵਾਦ
66. Farce	ਸਾਂਗ
67. Feudalism	ਜਾਗੀਰਦਾਰੀ/ ਸਾਮੰਤਵਾਦ
68. Fiction	ਗਲਪ
69. Figure of speech	ਅਲੰਕਾਰ
70. Folklore	ਲੋਕਧਾਰਾ/ ਲੋਕਯਾਨ

71. Folksong	ਲੋਕਗੀਤ
72. Free verse	ਮੁਕਤ-ਕਾਵਿ
73. Form	ਰੂਪ
74. Genius	ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ੀਲ
75. Genealogy	ਵੰਸ਼ਾਵਲੀ
76. Glossary	ਸ਼ਬਦ ਸੂਚੀ
77. Hereditary	ਪਿਤਾ ਪੁਰਖੀ
78. Histrionics	ਸਵਾਂਗ ਕਲਾ
79. Humanism	ਮਾਨਵਵਾਦ
80. Idea	ਵਿਚਾਰ
81. Idealism	ਵਿਚਾਰਵਾਦ/ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ
82. Ideology	ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ
83. Illusion	ਭਰਮ
84. Imagery	ਬਿੰਬਾਵਲੀ
85. Imagination	ਕਲਪਨਾ
86. Imitation	ਨਕਲ
87. Impressionism	ਪ੍ਰਭਾਵਵਾਦ
88. Impulse	ਮਨੋ-ਤਰੰਗ
89. Individual	ਵਿਅਕਤੀ
90. Individualism	ਵਿਅਕਤੀਵਾਦ
91. Inferiority complex	ਹੀਣ ਭਾਵ
92. Instinct	ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ
93. Journalism	ਪੱਤਰਕਾਰੀ
94. Legend	ਦੰਤ ਕਥਾ
95. Liberalism	ਉਦਾਰਵਾਦ
96. Linguistics	ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ
97. Linguistics continuity	ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ
98. Literal	ਸ਼ਾਬਦਿਕ
99. Literature	ਸਾਹਿਤ
100. Lyrical Poetry	ਸਰੋਦੀ ਕਾਵਿ

Semester : IV

B-PBI (C)- 401

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
Punjabi Natak Ate Viharak Punjabi

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਨਾਟਕ ਦੇ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਨਾਟਕੀ ਜੁਗਤਾਂ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਨਾਟਕ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਨਾਟਕਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਦੇ ਪੰਜ ਉਪ-ਭਾਗ ਹਨ। ਉਪ-ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਕਾਰਕ, ਉਪ-ਭਾਗ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਯੋਜਕ, ਉਪ-ਭਾਗ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸਮਿਕ, ਉਪਭਾਗ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਅਲੰਕਾਰ ਅਤੇ ਉਪਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਛੇ ਸ਼ਬਦ ਕਰਨੇ ਹਨ) ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਉਪ-ਭਾਗ ਛੇ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਬਾਰੇ ਸੂਝ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ।
- ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ, ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਵਾਂ/ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਟਕਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਟਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਨਾਟਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾਟਕ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੇ ਖੇਡਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ
- 1.1 ਨਾਟਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੱਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
- 1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
- 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
- 1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੂਪ
- 1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ (ਨਾਟਕ)

2. ਕੁਲਦੀਪ ਦੀਪ, **ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਕੀ ਲਗਦੈਂ**, ਅਦਬੀ ਪ੍ਰਵਾਜ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਮਾਨਸਾ, 2016
- 2.1 ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ/ ਸਮੱਸਿਆ
- 2.2 ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮੰਤਵ
- 2.3 ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ
- 2.4 ਨਾਟਕੀ ਜੁਗਤਾਂ
- 2.5 ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ
- 2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ (ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ)

3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
- 3.1 ਕਾਰਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ
- 3.2 ਯੋਜਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ
- 3.3 ਵਿਸਮਿਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ
- 3.4 ਅਲੰਕਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ
- 3.5 ਸਾਹਿਤਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (100 ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹਨ)

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ :

1. ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, **ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ**, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ
2. ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, **ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟ ਚਿੰਤਨ**, ਜੈਨ ਸੰਨਜ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸਰਹਿੰਦ, 1989
3. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਫੁੱਲ, **ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਸਰੂਪ, ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011
4. ਨਵਨਿੰਦਰਾ ਬਹਿਲ, **ਨਾਟਕੀ ਸਾਹਿਤ**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2001
5. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ (ਸੰਪਾ.) **ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਨਾਟਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ) ਅੰਕ 25**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2000

ਸਾਹਿਤਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (Literary Terminology)

1. Morphology	ਰੂਪ ਵਿਗਿਆਨ, ਭਾਵਾਂਸ਼ ਵਿਗਿਆਨ
2. Maxim	ਕਹਾਵਤ
3. Melodious	ਮਧੁਰ
4. Metaphor	ਰੂਪਕ
5. Metaphysical	ਪਰਾਭੌਤਿਕ
6. Meter	ਛੰਦ
7. Modernity	ਆਧੁਨਿਕਤਾ
8. Modernism	ਆਧੁਨਿਕਤਾਵਾਦ
9. Monologue	ਮਨਵਚਨ ਜਾਂ ਇਕਵਚਨੀ
10. Mystical	ਰਹੱਸਮਈ
11. Mysticism	ਰਹੱਸਵਾਦ
12. Mythology	ਮਿਥਿਹਾਸ
13. Nationalism	ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ
14. Naturalism	ਪ੍ਰਕਿਰਤੀਵਾਦ
15. Note	ਟਿੱਪਣੀ
16. Novelist	ਨਾਵਲਕਾਰ
17. Novelette	ਛੋਟਾ ਨਾਵਲ
18. Obsolete	ਅਪ੍ਰਚਲਿਤ
19. Obscene	ਅਸ਼ਲੀਲ
20. Opera	ਸੰਗੀਤ ਨਾਟਕ
21. Optimist	ਆਸ਼ਾਵਾਦੀ
22. Originality	ਮੌਲਿਕਤਾ
23. Orthodox	ਕੱਟੜਪੰਥੀ
24. Paradox	ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ
25. Paragraph	ਪੈਰਾ
26. Parody	ਨਕਲ, ਵਿਅੰਗ ਕਾਵਿ
27. Pathetic	ਭਾਵ ਭਰਮ
28. Pathos	ਕਰੁਣਾ ਰਸ
29. Personality	ਵਿਅਕਤੀਤਵ
30. Personification	ਸਮੂਰਤੀਕਰਨ
31. Pessimist	ਨਿਰਾਸ਼ਾਵਾਦੀ
32. Philologist	ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ਾਸਤਰੀ
33. Phoneme	ਧੁਨੀਗ੍ਰਾਮ
34. Phonetic law	ਧੁਨੀ ਨਿਯਮ

35. Phonology	ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ
36. Playwright	ਨਾਟਕਕਾਰ
37. Poetical Insight	ਕਾਵਿਕ ਸੂਝ
38. Poetical Effect	ਕਾਵਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ
39. Polyglot	ਬਹੁਭਾਸ਼ੀ
40. Suffix	ਪਿਛੇਤਰ
41. Prefix	ਅਗੇਤਰ
42. Progressive	ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ/ਅਗਾਂਹਵਧੂ
43. Prose	ਵਾਰਤਕ
44. Producer	ਨਿਰਮਾਤਾ
45. Production	ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ
46. Prosody	ਪਿੰਗਲ
47. Psycho-Analysis	ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ
48. Realism	ਯਥਾਰਥਵਾਦ
49. Rhetoric	ਅਲੰਕਾਰ ਸ਼ਾਸਤਰ
50. Rhyme	ਬਾਲਗੀਤ
51. Rhythm	ਲੈਅ
52. Romanticism	ਰੁਮਾਂਸਵਾਦ
53. Satire	ਵਿਅੰਗ
54. Skepticism	ਸ਼ੰਕਾਵਾਦ
55. Script	ਲਿਪੀ
56. Secularism	ਧਰਮ ਨਿਰਪੇਖਤਾ
57. Semantics	ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ
58. Sensibility	ਸੰਵੇਦਨਾ
59. Sensitivity	ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ
60. Smile	ਉਪਮਾ
61. Size	ਆਕਾਰ
62. Socialism	ਸਮਾਜਵਾਦ
63. Soliloquy	ਇਕੋਵਚਨ/ ਮਨੋਵਚਨੀ
64. Spiritualism	ਅਧਿਆਤਮਵਾਦ
65. Stage	ਰੰਗ-ਮੰਚ
66. Stream of consciousness	ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਵਾਹ
67. Structure	ਸੰਰਚਨਾ/ਬਣਤਰ
68. Style	ਸ਼ੈਲੀ
69. Sublime	ਉਦਾਤ
70. Syllable	ਅੱਖਰ

71. Symbolism	ਪ੍ਰਤੀਕਵਾਦ
72. Synopsis	ਆਰਜ਼ੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ
73. Syntax	ਵਾਕ-ਰਚਨਾ/ਵਾਕ-ਵਿਚਾਰ
74. Synthesis	ਸੰਸ਼ਲੇਸ਼ਣ
75. Tactile image	ਸਪਰਸ਼-ਬਿੰਬ
76. Technique	ਵਿਧੀ
77. Terminology	ਪਾਰਿਭਾਸ਼ਿਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ
78. Tradition	ਪਰੰਪਰਾ
79. Traditionalism	ਪਰੰਪਰਾਵਾਦ
80. Translation	ਅਨੁਵਾਦ
81. Treatise	ਨਿਬੰਧ
82. Unities	ਏਕਤਾਵਾਂ
83. Unity of action	ਕਾਰਜ ਦੀ ਏਕਤਾ
84. Unity of Impression	ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਏਕਤਾ
85. Unity of Space	ਸਥਾਨ ਦੀ ਏਕਤਾ
86. Unity of Time	ਸਮੇਂ ਦੀ ਏਕਤਾ
87. Utilitarianism	ਉਪਯੋਗਤਾਵਾਦ
88. Verse	ਪਦ
89. Versatile	ਸਰਬਾਗੀ
90. Villain	ਖਲਨਾਇਕ
91. Vision	ਅੰਤਰ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ
92. Visual Image	ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਪਰਤ, ਬਿੰਬ
93. Vocabulary	ਸ਼ਬਦ-ਕੋਸ਼
94. Vowel	ਸਵਰ
95. Vulgarity	ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ
96. Work	ਕਾਰਜ, ਕੰਮ, ਰਚਨਾ

Semester : V
B-PBI (C)-GE-501
ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ
(Haryana Da Punjabi Sahit)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਕਾਵਿ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਕਲਾਤਮਕ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਾਵਿ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਕਥਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਬਣੇਗੀ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ, ਸਮਝਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ
- 1.1 ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੁਝਾਨ/ ਸਰੋਕਾਰ
- 1.2 ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ
- 1.3 ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ
- 1.4 ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਰੇਣੂ, *ਐਨਟੀਨੇ 'ਤੇ ਬੈਠੀ ਸੋਨ ਚਿੜੀ*, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2020
- 2.1 ਕਾਵਿ ਸਰੋਕਾਰ
- 2.2 ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ
- 2.3 ਪ੍ਰਤੀਕ ਅਤੇ ਬਿੰਬ ਵਿਧਾਨ
- 2.4 ਕਲਾਤਮਕ ਵਿਲੱਖਣਤਾ
- 2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਸੀ. ਆਰ ਮੌਦਗਿੱਲ, *ਮਰਦ ਬੱਚੀ*, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2007
- 3.1 ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
- 3.2 ਵਿਸ਼ਾ
- 3.3 ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ
- 3.4 ਕਥਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ
- 3.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ	ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ
ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ
2. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ ਅਤੇ
ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ (ਸੰਪਾ.)	ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਯੋਗਦਾਨ
ਹਰਿਆਣਾ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
3. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ	ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2011

Semester : VI
B-PBI (C)-GE-601

ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ : ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ
(Sirjnatmak Lekhan : Adhyan Ate Sikhilai)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਅਤੇ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ (ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ) ਬਾਰੇ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਅਤੇ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ (ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ) ਬਾਰੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦੇ ਹੁਨਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਟ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਹੁਨਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦੇ ਹੁਨਰ ਵਿੱਚ ਵਿਵਹਾਰਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ
 - 1.1 ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨੁਕਤੇ
 - 1.2 ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ
 - 1.3 ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
 - 1.4 ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਲੇਖਣ- ਕਵਿਤਾ, ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਨਾਟਕ
 - 1.5 ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਲਈ ਸਿਰਜਣਾ : ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ
- 2.1 ਖਬਰਾਂ ਦਾ ਸੰਪਾਦਨ
- 2.2 ਫੀਚਰ ਲੇਖਣ
- 2.3 ਇੰਟਰਵਿਊ ਲੇਖਣ
- 2.4 ਵਿਗਿਆਪਨ ਲੇਖਣ
- 2.5 ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਲੇਖਣ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਲਈ ਸਿਰਜਣਾ : ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ
- 3.1 ਖਬਰਾਂ ਲੇਖਣ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿੱਖਣਾ
- 3.2 ਐਂਕਰਿੰਗ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿੱਖਣਾ
- 3.3 ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਸਿੱਖਣਾ
- 3.4 ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿੱਖਣਾ
- 3.5 ਵਿਗਿਆਪਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਜਗਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਅਤੇ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ
2. ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ, ਮੀਡੀਆ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ, ਗਰੇਸੀਅਸ ਬੁੱਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ
3. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਰਾਜ ਥਾਪਰ, ਸੰਚਾਰ ਤਕਨੀਕ ਅਤੇ ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ

ਇੰਸਟੀਟਿਊਟ ਆਫ਼ ਇੰਟੇਗ੍ਰੇਟਿਡ ਐਂਡ ਆਨਰਜ਼ ਸਟੱਡੀਜ਼ (IIHS)

ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ

ਸਕੀਮ ਆਫ਼ ਐਗਜ਼ਾਮੀਨੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਿਲੇਬਸ

ਬੀ. ਏ. (ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ) ਪੰਜਾਬੀ (ਚੋਣਵੀਂ)

ਸੀ. ਬੀ. ਸੀ. ਐੱਸ (ਚੋਣ ਆਧਾਰਤ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪੱਧਰੀ), LOCF

ਸੈਸ਼ਨ 2020-21 ਤੋਂ ਲਾਗੂ

**INSTITUTE OF INTEGRATED STUDIES
KURUKSHETRA UNIVERSITY KURUKSHETRA**

Scheme of Examination & Syllabus

B. A. (Programme) Panjabi (Elective)

CBCS (Choice Based Credit System), LOCF

To be implemented w.e.f Session 2020-21 (in Phased Manner)

ਕੋਰਸ ਕੋਡ (Course Code)	ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਮ (Subject)	ਕ੍ਰੈਡਿਟ (Credits)	ਪੀਰੀਅਡ ਪ੍ਰਤੀ ਹਫ਼ਤਾ (Periods Per Week)	ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਸਕੀਮ (Scheme of Examination)			
				ਪ੍ਰੀਖਿਆ (Theory)	ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ Internal Assesment	ਕੁੱਲ ਅੰਕ (Total Marks)	ਸਮਾਂ (Time)
ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ (Semester I)							
B-PBI(E)-CC-101	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ, ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Aadhunik Punjabi Kavita, Ikangi Ate Viharak Punjabi)	06	06	120	30	150	03 Hrs
B-PBI(E)-AECC102	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (Punjabi Bhasha : Mudhli Jaan-Pachhan)	02	02	40	10	50	02 Hrs
ਸਮੈਸਟਰ ਦੂਜਾ (Semester II)							
B-PBI(E)-CC-201	ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjabi Galap Ate Viharak Punjabi)	06	06	120	30	150	03 Hrs
B-PBI(E)-AECC-202	ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕ ਪਰੰਪਰਾ : ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ- ਪਛਾਣ (Punjabi Sabhyachar Ate Lok Prampra : Sankhep Jaan-Pachhan)	02	02	40	10	50	02 Hrs
ਸਮੈਸਟਰ ਤੀਜਾ (Semester III)							
B-PBI(E)-CC-301	ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ, ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Madhkali Punjabi Kaav, Swaijiwani Ate Viharak Punjabi)	06	06	120	30	150	03 Hrs
B-PBI(E)-SEC-302	ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦਾ ਹੁਨਰ : ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ (Filmsazi da Hunar : Adhyan Ate Sikhilai)	02	02	40	10	50	02 Hrs
ਸਮੈਸਟਰ ਚੌਥਾ (Semester IV)							
B-PBI(E)-CC-401	ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Haryana Da Punjabi Sahit Ate Viharak Punjabi)	06	06	120	30	150	03 Hrs
B-PBI(E)-SEC-402	ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਹੁਨਰ : ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ (Media Ate Jan-Sanchar : Adhyan Ate Sikhilai)	02	02	40	10	50	02 Hrs
ਸਮੈਸਟਰ ਪੰਜਵਾਂ (Semester V)							
B-PBI(C)-SEC-501	ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦਾ ਹੁਨਰ : ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ	02	02	40	10	50	02 Hrs

	(Sirjnatmak Lekhan da Hunar : Adhyan Ate Sikhilai)						
B-PBI(E)-DSE-502-A	ਪੰਜਾਬੀ ਦਲਿਤ ਸਾਹਿਤ (Punjabi Dalit Sahit)	06	06	120	30	150	03 Hrs
B-PBI(E)-DSE-502-B	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਰੀ ਸਾਹਿਤ (Punjabi Nari Sahit)						
B-PBI(E)-GE-503	ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Gurbani Ate Viharak Punjabi)	06	06	120	30	150	03 Hrs
ਸਮੇਸਟਰ ਛੇਵਾਂ (Semester VI)							
B-PBI(C)-SEC-601	ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦਾ ਹੁਨਰ : ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ (Natak Ate Rangmanch Da Hunar : Adhyan Ate Sikhilai)	02	02	40	10	50	02 Hrs
B-PBI(E)-DSE-602-A	ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (Parvasi Punjabi Sahit)	06	06	120	30	150	03 Hrs
B-PBI(E)-DSE-602-B	ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ (Pakistani Punjabi Galap)						
B-PBI(E)-GE-603	ਪੰਜਾਬੀ ਲੰਮੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjabi Lammi Kavita Ate Viharak Punjabi)	06	06	120	30	150	03 Hrs

ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਦੇ ਇੰਸਟੀਟਿਊਟ ਆਫ਼ ਇੰਟੈਗ੍ਰੇਟਿਡ ਐਂਡ ਆਨਰਜ਼ ਸਟੱਡੀਜ਼ (IIHS) ਦੇ ਬੀ. ਏ. ਆਰਟਸ, ਸੀ. ਬੀ. ਸੀ. ਐੱਸ (CBCS) ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ/ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਤੀਜੇ (LOCF)

1	ਮਾਨਵ ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਖੇਤਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਮਝ ਵਿਕਸਤ ਹੋਵੇਗੀ।
2	ਜਟਿਲ ਅਤੇ ਬਦਲਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਦਰਭਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਸਮਾਧਾਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।
3	ਮਾਨਵ ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਮ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
4	ਗਿਆਨ ਪੱਧਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿਕਸਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਪਰਖ-ਪੜਚੋਲ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਉੱਚਿਤ ਢੰਗ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
5	ਗਿਆਨ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਦਰਭਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
6	ਪ੍ਰਭਾਵਮਈ ਅਤੇ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਹਮਈ ਵੇਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸੁਣਨ, ਲਿਖਣ, ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
7	ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸਥਾਨ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰ ਅਤੇ ਸਿਆਣੇ ਪ੍ਰਤੀਭਾਗੀ ਵਾਂਗ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
8	ਥਾਰਜ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰੂਪ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ, ਸਵੈ-ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕ/ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਬੀ. ਏ. ਪੰਜਾਬੀ (ਇਲੈਕਟਿਵ) ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ/ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਉਪਰੰਤ ਸੰਭਾਵਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਤੀਜੇ :

1. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਕੌਮੀ ਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਮਾਜਾਂ ਨੂੰ ਗਲੋਬਲੀ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਦੀ ਬੌਧਿਕ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
2. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਸਾਹਿਤਕ ਧਾਰਾਵਾਂ, ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਝ ਵਿਕਸਤ ਹੋਵੇਗੀ।
3. ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਭਿੰਨ ਸਮਿਆਂ, ਸਾਹਿਤਕ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਵਿਕਸਤ ਹੋਵੇਗੀ।
4. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ/ ਪ੍ਰਯੋਗ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।
5. ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵਿਕਸਤ ਹੋਵੇਗੀ।
6. ਸਮਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ, ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਵੇਚਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਬੋਧ ਹੋਵੇਗਾ।
7. ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਧਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਲਈ ਰਚਨਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ।
8. ਸਾਹਿਤਕ ਸੰਸਾਰ ਅਤੇ ਵਾਸਤਵਿਕ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਯਥਾਰਥ ਪ੍ਰਤੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
9. ਸਾਹਿਤਕ ਕਿਰਤਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਚੇਟਕ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਗਹਿਨ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਅਕਤਿਤਵ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
10. ਸਾਹਿਤਕ ਸੁਹਜ, ਕਲਾ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਕ ਮੁੱਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬੌਧਿਕ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
11. ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਭਾਸ਼ਾਈ ਕੌਸ਼ਲ, ਕੰਪਿਊਟਰ, ਅਨੁਵਾਦ, ਪੱਤਰਕਾਰਿਤਾ, ਮੀਡੀਆ, ਰੰਗਮੰਚ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਗਿਆਨ ਦੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
12. ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਜੀਵਨ ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਪਈ ਸਾਂਝ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਤੱਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।

Semester : I
B-PBI (E) CC-101

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ, ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Adhunik Panjabi Kavita, Ikangi Ate Viharak Punjabi)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ/ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ/ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਬਾਰੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਇਕਾਂਗੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ/ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਇਕਾਂਗੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਸਮੱਸਿਆ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕਾਂਗੀਆਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਇਕਾਂਗੀਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਦੇ ਪੰਜ ਉਪ-ਭਾਗ ਹਨ। ਉਪ-ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਨਾਂਵ-ਪੜਨਾਂਵ, ਉਪ-ਭਾਗ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਕਿਰਿਆ, ਉਪਭਾਗ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਅਖਾਣ, ਉਪਭਾਗ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਵਰੇ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਉਪ ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਫ਼ਤਰੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਛੇ ਸ਼ਬਦ ਕਰਨੇ ਹਨ) ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਉਪ-ਭਾਗ ਛੇ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਉਲੀਕਦੇ ਹੋਏ ਆਧੁਨਿਕ ਕਵਿਤਾ/ ਇਕਾਂਗੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਵਾਂ/ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ/ ਇਕਾਂਗੀ ਦੇ ਵਿਧਾਗਤ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
- ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਿਹ/ ਇਕਾਂਗੀ ਸੰਗ੍ਰਿਹ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਕਾਵਿ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੀ ਸੂਝ ਅਤੇ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੇ ਸਮਝਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਕਾਂਗੀ ਖੇਡਣ ਦੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. **ਕਾਵਿ ਨਾਦ** (ਚੋਣਵਾਂ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਿਹ) ਸੰਪਾਦਕ ਡਾ. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਅਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਡਾ. ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ। (ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ, ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਧੀਰ, ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਕੋਮਲ, ਪਾਸ਼, ਸ. ਸ. ਮੀਸ਼ਾ- ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਵੀ ਹੀ ਪੜ੍ਹਾਏ ਜਾਣ)
- 1.1 ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ
- 1.2 ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ
- 1.3 ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕਲਾ ਪੱਖ
- 1.4 ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
- 1.5 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
- 1.6 ਕਵੀਆਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ
- 1.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. **ਇਕਾਂਗੀ ਬਹੁ-ਰੰਗੀ** (ਚੋਣਵਾਂ ਇਕਾਂਗੀ ਸੰਗ੍ਰਿਹ) ਸੰਪਾਦਕ ਡਾ. ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਅਤੇ ਡਾ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ।
- 2.1 ਇਕਾਂਗੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਅਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
- 2.2 ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ
- 2.3 ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਆਦਰਸ਼
- 2.4 ਸਾਰ, ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆ
- 2.5 ਪਾਤਰ ਉਸਾਰੀ
- 2.6 ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ
- 2.8 ਇਕਾਂਗੀਕਾਰਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ
- 2.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ (ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ)

3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
- 3.1 ਨਾਂਵ ਅਤੇ ਪੜਨਾਂਵ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ
- 3.2 ਕਿਰਿਆ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ
- 3.3 ਅਖਾਣ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਯੋਗ, ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਾਣ, ਅਖਾਣ ਅਤੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ
- 3.4 ਮੁਹਾਵਰਾ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਯੋਗ, ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਹਾਵਰੇ, ਅਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਘੱਟ ਰਹੇ ਰੁਝਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ
- 3.5 ਦਫ਼ਤਰੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (100 ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹਨ)

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ :

1. ਸ. ਸ. ਖਹਿਰਾ **ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਬਣਤਰ**
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
2. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ **ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਕੌਸ਼**
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
3. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ **ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ**
ਗਗਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਰਾਜਪੁਰਾ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006

ਦਫ਼ਤਰੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (Official Terminology)

1. Accountant	ਲੇਖਾਕਾਰ
2. Acknowledgement	ਪਹੁੰਚ ਰਸੀਦ
3. Action	ਕਾਰਵਾਈ
4. Administration	ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ
5. Advance	ਪੇਸ਼ਗੀ
6. All concerned to note	ਸਮੂਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨੋਟ ਕਰਨ
7. Agreement	ਸਮਝੌਤਾ
8. Allocation	ਮਿਲੀ ਰਕਮ
9. Allotment	ਵੰਡ
10. Allowance	ਭੱਤਾ
11. Amount	ਰਕਮ/ਰਾਸ਼ੀ
12. Annual	ਸਾਲਾਨਾ
13. Applicant	ਪ੍ਰਾਰਥਕ
14. Application	ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ-ਪੱਤਰ
15. Appointing Authority	ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ
16. Appointment	ਨਿਯੁਕਤੀ
17. Approval	ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ
18. Approximate	ਲਗਭਗ
19. Arrears	ਬਕਾਇਆ
20. As desired	ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ
21. As early as possible	ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ
22. Assessment	ਮੁੱਲ-ਨਿਰਧਾਰਣ
23. Assistant	ਸਹਾਇਕ
24. As the case may be	ਜਿਹੋ ਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਹੋਵੇ
25. Attached here with	ਨਾਲ ਨੱਥੀ
26. Attendance	ਹਾਜ਼ਰੀ

27.	Attention is invited	ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
28.	Attested copy	ਤਸਦੀਕੀ-ਨਕਲ
29.	At your earliest convenience	ਜਿਤਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ
30.	Audit	ਲੇਖਾ ਪੜਤਾਲ
31.	Authorities	ਅਧਿਕਾਰੀ-ਵਰਗ
32.	Balance	ਬਕਾਇਆ
33.	Based on facts	ਤੱਥ-ਆਧਾਰਿਤ
34.	Basic Pay	ਮੂਲ ਵੇਤਨ
35.	Bill	ਬਿੱਲ
36.	Book post	ਬੁੱਕ-ਪੋਸਟ
37.	Both day inclusive	ਦੋਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਸਮੇਤ
38.	Branch	ਸ਼ਾਖਾ
39.	Bring to notice	ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਉਣਾ
40.	Brought forward	ਪਿਛਲਾ ਜੋੜ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣਾ
41.	Calculation	ਹਿਸਾਬ
42.	Capital	ਪੂੰਜੀ/ਸਰਮਾਇਆ
43.	Carbon Copy	ਕਾਰਬਨ ਕਾਪੀ
44.	Cash Book	ਰੋਕੜ/ਵਹੀ/ ਕੈਸ਼ ਬੁੱਕ
45.	Cashier	ਖਜ਼ਾਨਚੀ
46.	Cash memo	ਨਕਦ ਪੱਤਰ
47.	Casual Leave	ਸਬੱਬੀ ਛੁੱਟੀ
48.	Catalogue	ਸੂਚੀ ਪੱਤਰ
49.	Checked and found correct	ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਤੇ ਠੀਕ ਨਿਕਲਿਆ
50.	Cheque	ਚੈੱਕ
51.	Circular	ਗਸ਼ਤੀ ਚਿੱਠੀ
52.	Claim	ਦਾਅਵਾ
53.	Clerical Staff	ਕਲਰਕ/ਅਮਲਾ
54.	Come into force	ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ
55.	Category	ਵਰਗ
56.	Come into Operation	ਚਾਲੂ ਹੋਣਾ
57.	Compensation	ਮੁਆਵਜ਼ਾ
58.	Compensatory leave	ਇਵਜ਼ੀ ਛੁੱਟੀ
59.	Competent Authority	ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ
60.	Compliance	ਪਾਲਣਾ
61.	Compulsory Retirement	ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੇਵਾ ਨਵਿਰਤੀ
62.	Concurrence	ਸਹਿਮਤੀ/ ਸੰਮਤੀ
63.	Conduct	ਆਚਰਣ/ ਵਿਹਾਰ
64.	Confidential	ਗੁਪਤ

65.	Contingency	ਅਚਾਨਕੀ
66.	Conveyance Allowance	ਸਵਾਰੀ ਭੱਤਾ
67.	Copy	ਨਕਲ ਉਤਾਰਾ
68.	Copy enclose for ready reference	ਤਿਆਰ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਕਾਪੀ ਨਾਲ ਨੱਥੀ
69.	Cost Price	ਲਾਗਤ ਮੁੱਲ
70.	Counter foil	ਪ੍ਰਤਿਪੇਜ
71.	Counter signature	ਪ੍ਰਤਿ ਹਸਤਾਖਰ
72.	Daily Wages	ਦਿਹਾੜੀ
73.	Damage	ਨੁਕਸਾਨ
74.	Dated	ਮਿਤੀ
75.	Day Book	ਰੋਜ਼ਨਾਮਚਾ
76.	Dealing Assistant	ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਹਾਇਕ
77.	Dear Mr.	ਪਿਆਰੇ ਸ਼੍ਰੀ
78.	Dearness Allowance	ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤਾ
79.	Delay Regretted	ਦੇਰੀ ਲਈ ਖਿਆ
80.	Demy-official (D.O.) Letter	ਅਰਧ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਤਰ
81.	Departmental Action	ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ
82.	Deputation Allowance	ਪ੍ਰਤਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਭੱਤਾ
83.	Dispatch Clerk	ਡਿਸਪੈਚ ਕਲਰਕ
84.	Discrepancies may be reconciled	ਫਰਕ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ
85.	Document	ਦਸਤਾਵੇਜ਼
86.	Documentary proof	ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ
87.	Draft for Approval	ਪਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਖਰੜਾ
88.	Early action will be appreciated	ਛੇਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ
89.	Early orders are solicited	ਆਗਿਆ ਲਈ ਸ਼ੀਘਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ
90.	Earned Leave	ਕਮਾਈ ਛੁੱਟੀ
91.	Efficiency bar	ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਰੋਕ
92.	Eligible	ਪਾਤਰ/ਯੋਗ
93.	Embezzlement	ਗ਼ਬਨ
94.	Employee	ਕਰਮਚਾਰੀ
95.	Enclosure	ਨੱਥੀ-ਪੱਤਰ
96.	Endorsement	ਪਿੱਠਅੰਕਣ
97.	Entry	ਦਾਖ਼ਲਾ
98.	Essential qualification	ਲਾਜ਼ਮੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ
99.	Estimate	ਅਨੁਮਾਨ
100.	Evaluation	ਮੁਲਾਂਕਣ/ ਮੁਲਅੰਕਣ

Semester : I
B-Pbi (E) AECC-102

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
(Punjabi Bhasha : Mudhli Jaan Pachhan)

ਸਮਾਂ : 2 ਘੰਟੇ

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 2

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 50

(ਪੇਪਰ : 40, ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 10)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਪੰਜੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਦੇ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ 5 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ, ਅੱਖਰ ਬੋਧ, ਵਾਕ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਲੇਖ ਰਚਨਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੱਤਰ ਲੇਖਨ ਵਿਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਿਲ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਧੁਨੀ/ ਅੱਖਰ ਬੋਧ
- 1.1 ਅੱਖਰਾਂ/ ਵਰਣਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ
- 1.2 ਅੱਖਰ ਉਚਾਰਣ
- 1.3 ਲਗਾਂ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲਗਾਖਰ
- 1.4 ਸਵਰ-ਵਿਅੰਜਨ
- 1.5 ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਨਿਯਮ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਸਰਾ

2. ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ ਤੇ ਵਿਆਕਰਣਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ
- 2.1 ਸ਼ਬਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਬਣਤਰ,
- 2.2 ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ (ਅਗੇਤਰ, ਪਿਛੇਤਰ)
- 2.3 ਵਿਆਕਰਣਕ ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ-ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਸਬੰਧਕ, ਯੋਜਕ, ਵਿਸਮਿਕ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਕਲਜ਼ (ਨਿਪਾਤ) ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਸਰਾ

3. ਵਾਕ ਬੋਧ ਅਤੇ ਅਰਥ ਬੋਧ
- 3.1 ਵਾਕ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਾਕ ਰਚਨਾ
- 3.2 ਵਾਕ ਵੰਡ
- 3.3 ਅਰਥ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਰਥਾਵਲੀ (ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਵਿਰੋਧਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਵਿਪਰੀਤਆਰਥਕ ਸ਼ਬਦ)

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਸ. ਸ. ਖਹਿਰਾ **ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਬਣਤਰ**
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
2. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ **ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਕੌਸ਼**
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
3. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ **ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ**
ਗਗਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਰਾਜਪੁਰਾ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006
4. Gurinder Singh Mann **An Introduction to Punjabi**
Punjabi University, Patiala

Semester : II
B-PBI (E) CC-201

ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjabi Galap ate Viharak Punjabi)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਨਾਵਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ/ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਨਾਵਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ/ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਨਾਵਲ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਨਾਵਲਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ/ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਸਮੱਸਿਆ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਬੰਧਤ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਦੇ ਪੰਜ ਉਪ-ਭਾਗ ਹਨ। ਉਪ-ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਅਗੇਤਰ ਪਿਛੇਤਰ, ਉਪ-ਭਾਗ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਵਿਪਰੀਤਾਰਥਕ ਅਤੇ ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਉਪਭਾਗ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਉਪਭਾਗ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਕ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਫ਼ਤਰੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਛੇ ਸ਼ਬਦ ਕਰਨੇ ਹਨ) ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਉਪ-ਭਾਗ ਛੇ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਉਲੀਕਦੇ ਹੋਏ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਵਾਂ/ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਧੁਨਿਕ ਗਲਪ (ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀ) ਦੇ ਵਿਧਾਗਤ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
- ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਆਰਾ ਗਲਪ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੂਝ ਅਤੇ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ (ਨਾਵਲ)

1. **ਏਹੁ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ**, ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ, ਆਰਸੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ
- 1.1 ਨਾਵਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ
- 1.2 ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
- 1.3 ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ
- 1.4 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ
- 1.5 ਪੰਜਾਬੀ ਜਗੀਰੂ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਔਰਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ
- 1.6 ਲੇਖਿਕਾ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ
- 1.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ (ਕਹਾਣੀ)

2. **ਕਥਾ ਯਾਤਰਾ** (ਚੋਣਵਾਂ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹ), ਸੰਪਾਦਕ ਡਾ. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਸ਼ਰਨ ਕੌਰ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ।
- 2.1 ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਅਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
- 2.2 ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਜਨਮ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ
- 2.3 ਕਥਾਨਕ ਸਾਰ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆ
- 2.4 ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
- 2.5 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ
- 2.6 ਕਹਾਣੀ ਜੁਗਤਾਂ
- 2.7 ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ
- 2.8 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ (ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ)

3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
- 3.1 ਅਗੇਤਰ ਪਿਛੇਤਰ
- 3.2 ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਵਿਪਰੀਤਾਰਥਕ ਅਤੇ ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ
- 3.3 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ
- 3.4 ਸਬੰਧਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ
- 3.5 ਦਫ਼ਤਰੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (100 ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹਨ)

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ :

1. ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ	ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1995
2. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਖਾਹਰਾ	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਕ ਅਧਿਐਨ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1986
3. ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦਵੇਸ਼ਵਰ	ਨਾਵਲ ਸ਼ਾਸਤਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ
ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2002
4. ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ	ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਗਲਪ ਪ੍ਰਬੰਧ
ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1993

5. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ (ਸੰਪਾ.) **ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਸਰਵੇਖਣ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ**
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1974
6. ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ **ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ**
ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005
7. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਫ਼ਰੈਂਕ **ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ**
ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਿਮ., ਲੁਧਿਆਣਾ, 1988
8. ਜਸਪਾਲ ਕਾਂਗ **ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਗਲਪ ਸ਼ਾਸਤਰ**
ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1995
9. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਹਿਰੂ **ਨਾਵਲ ਦੀ ਵਿਧਾ**
ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
10. -ਉਹੀ- **ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਵਿਧਾ**
ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
11. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ **ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ**
ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1978
12. ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ **ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਅਧਿਐਨ**
ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1988
13. ਧਨਵੰਤ ਕੌਰ **ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ : ਬਿਰਤਾਂਤ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਧਿਐਨ**
ਆਰਸੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ
14. -ਉਹੀ- **ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਸ਼ਾਸਤਰ**
ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, 2014
15. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ **ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ**
ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005
16. ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ **ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ**
ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2013
17. ਰਜਨੀਸ਼ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ **ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ**
ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2020
18. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ **ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਗਲਪ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ) ਅੰਕ 19**
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1982
19. ਸ. ਸ. ਖਹਿਰਾ **ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਬਣਤਰ**
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
20. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ **ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਕੌਸ਼**
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
21. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ **ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ**
ਗਗਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਰਾਜਪੁਰਾ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006

ਦਫ਼ਤਰੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (Official Terminology)

1. Exercise of Powers	ਅਧਿਕਾਰ ਵਰਤੋਂ
2. Ex-Officio	ਪਦਵੀ ਕਾਰਣ
3. Facts and Figures	ਤੱਥ ਅਤੇ ਅੰਕੜੇ
4. File	ਮਿਸਲ/ ਫਾਈਲ
5. Financial Year	ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ
6. For Comments	ਟਿੱਪਣੀ ਲਈ
7. For disposal	ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ
8. For information	ਸੂਚਨਾ ਲਈ
9. Formal Approval	ਰਸਮੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ
10. For Strict Compliance	ਇੰਨ ਬਿੰਨ ਪਾਲਣਾ ਲਈ
11. Gazette Holiday	ਗਜ਼ਟਿਡ ਛੁੱਟੀ
12. Grant-in-aid	ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ
13. Have no comments to make	ਕਿਸੇ ਟਿੱਪਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ
14. Head clerk	ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਲਰਕ
15. Head of Account	ਲੇਖੇ ਦੀ ਮੱਦ
16. Held in abeyance	ਰੋਕ ਰੱਖਿਆ ਹੈ
17. Herewith enclosed	ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹੈ
18. Honorarium	ਮਾਨ ਭੇਂਟ
19. I am directed	ਨਾਲ ਹਿਦਾਇਤ ਹੋਈ ਹੈ
20. Implement	ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ
21. In accordance with	ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ
22. In addition to	ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ
23. In advance	ਅਗੇਤੀ
24. Increment	ਸਾਲਾਨਾ ਤਰੱਕੀ
25. Initial pay	ਆਰੰਭਕ ਤਨਖਾਹ
26. Inland letter	ਅੰਤਰਦੇਸ਼ੀ ਪੱਤਰ
27. In order to merit	ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ
28. In respect of	ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ
29. Interim pay	ਅੰਤਰਿਮ
30. Intimation	ਇਤਲਾਹ
31. In the light of	ਇਸ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ
32. Irregularity	ਬੇਨਿਯਮੀ
33. Joining date	ਸੇਵਾ ਆਰੰਭ ਮਿਤੀ
34. Joining report	ਸੇਵਾ ਇਤਲਾਹ

35. Joining Time	ਹਾਜ਼ਰੀ ਸਮਾਂ
36. Kindly Acknowledge Receipt	ਕਿਰਪਾ ਪਹੁੰਚ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ
37. Leave not due	ਨਾ ਬਣਦੀ ਛੁੱਟੀ
38. Leave with pay	ਤਨਖਾਹ ਸਹਿਤ ਛੁੱਟੀ
39. Leave preparatory to retirement	ਨਵਿਰਤੀ ਪੂਰਵ ਛੁੱਟੀ
40. Length of service	ਸੇਵਾ ਕਾਲ
41. Maintenance Allowance	ਨਿਰਵਾਹ ਭੱਤਾ
42. May be filed	ਫਾਈਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ
43. Medical Certificate fitness	ਭਾਕਟਰੀ ਅਰੋਗਤਾ ਪ੍ਰਮਾਣ
44. Memorandum	ਯਾਦ ਪੱਤਰ
45. Minimum	ਘੱਟੋ ਘੱਟ
46. Ministerial Staff	ਦਫ਼ਤਰ ਅਮਲਾ
47. Misappropriation	ਖਿਆਲਾਤ
48. Miscellaneous	ਫੁੱਟਕਲ
49. Modification	ਤਰਮੀਮ
50. Necessary action	ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ
51. Non Official	ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ
52. Noted	ਨੋਟ ਕੀਤਾ
53. Notification	ਅਧਿਸੂਚਨਾ
54. Noting and Drafting	ਇੱਪਣੀ ਤੇ ਲੇਖਨ
55. Office Order	ਦਫ਼ਤਰੀ ਹੁਕਮ
56. Official Correspondence	ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ
57. Officiating Allowance	ਕਾਇਮ ਮੁਕਾਮੀ ਭੱਤਾ
58. Out today	ਅੱਜ ਹੀ ਭੇਜੋ
59. Paper under consideration	ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਪੱਤਰ
60. Pay bill	ਵੇਤਨ-ਬਿੱਲ
61. Pay scale	ਵੇਤਨਮਾਨ
62. Pending decision	ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੱਕ
63. Personal file	ਨਿੱਜੀ ਮਿਸਲ
64. Please discuss	ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਲਈ ਆਓ
65. Please expedite	ਛੇਤੀ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇ
66. Please speak	ਗੱਲ ਕਰੋ
67. Prescribed form	ਨਿਯਤ ਫਾਰਮ
68. Probation	ਅਜਮਾਇਸ਼
69. Procedure	ਕਾਰਜ ਵਿਧੀ
70. Promotion	ਤਰੱਕੀ

71. Recurring	ਆਵਰਤੀ
72. Refund	ਧਨ ਵਾਪਸੀ
73. Reinstatement	ਬਹਾਲੀ
74. Reminder	ਚਿਤਾਵਨੀ ਪੱਤਰ
75. Registration	ਤਿਆਗ ਪੱਤਰ
76. Retrenchment	ਛਾਂਟੀ
77. Returns	ਵਿਵਰਣ
78. Rough Copy	ਕੱਚੀ ਨਕਲ
79. Rules and Regulations	ਨਿਯਮ ਤੇ ਵਿਨਿਯਮ
80. Sanction	ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ
81. Service Book	ਸੇਵਾ-ਪੱਤਰੀ
82. Stock Taking	ਮਾਲ ਦੀ ਪੜਤਾਲ
83. Submitted for information	ਸੂਚਨਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੈ
84. Subordinate staff	ਅਧੀਨ ਅਮਲਾ
85. Suspension	ਮੁਅੱਤਲੀ
86. Temporary Appointment	ਆਰਜ਼ੀ ਨਿਯੁਕਤੀ
87. Through Proper Channel	ਯੋਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੁਆਰਾ
88. Time barred	ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਿਆ
89. Top Priority	ਪਹਿਲ/ ਅਗੇਤ
90. Top Secret	ਅਤਿ ਗੁਪਤ
91. True Copy	ਅਸਲੀ ਕਾਪੀ
92. Urgent	ਤੁਰੰਤ/ ਜ਼ਰੂਰੀ
93. Voucher	ਵਾਊਚਰ
94. Waiting list	ਉਡੀਕ-ਸੂਚੀ
95. With effect from	ਮਿਤੀ ਤੋਂ
96. With Reference	ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ
97. With retrospective effect	ਪਿੱਛੇ ਤੋਂ ਲਾਗੂ
98. Yours faithfully	ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪਾਤਰ
99. Yours sincerely	ਹਿੱਤੂ
100. Clerical Error	ਲਿਖਾਈ ਭੁੱਲ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰੰਪਰਾ : ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
(Punjabi Sabhyachar Ate Lok Prampra : Sankhep Jaan Pchhan)

ਸਮਾਂ : 2 ਘੰਟੇ

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 2

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 50

(ਪੇਪਰ : 40, ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 10)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਪੰਜੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਦੋ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ 5 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮੱਧਕਾਲੀ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਰਾਹੀਂ ਮੱਧਕਾਲੀ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿਲੱਖਣ ਸਰੂਪ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਰਤਮਾਨ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਜਨ-ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕਧਾਰਾ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ
- 1.1 ਸਭਿਆਚਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਲੱਛਣ
- 1.2 ਲੋਕਧਾਰਾ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ
- 1.3 ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਅੰਤਰ ਨਿਖੇੜ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ
- 2.1 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਮੂਲ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ
- 2.2 ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਪ੍ਰੰਪਰਾ
- 3.1 ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਗੀਤ,

- 3.2 ਪੰਜਾਬੀ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ
- 3.3 ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਲਾਵਾਂ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਸੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ	ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕਧਾਰਾ
ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟ੍ਰਸਟ, ਇੰਡੀਆ, 1999
2. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ	ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਸਮੀਖਿਆ
ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2012
3. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ	ਲੋਕਯਾਨ ਅਧਿਐਨ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
4. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਫ਼ਰੈਂਕ	ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ
ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ
5. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ
ਗਰੇਸੀਅਸ ਬੁੱਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ, 2012
6. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋ	ਲੋਕਯਾਨ ਸ਼ਾਸਤਰ
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
7. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼ੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਬਾਰੇ
ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1999
8. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ	ਲੋਕਧਾਰਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ
ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿਪੂ, ਪਟਿਆਲਾ, 1998
9. ਰਵਿੰਦਰ ਭੱਠਲ ਅਤੇ
ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਖੀਵਾ	ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕਧਾਰਾ
ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2003
10. Harjeet Singh Gill	Folk Art of the Punjab
Punjabi University, Patiala

Semester : III
B-PBI (E)-CC-301

ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ, ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(**Madhkali Panjabi Kav, Swaijivni ate Viharak Panjabi**)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ/ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਕਾਵਿ ਦੇ ਸੁਭਾਅ/ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ/ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਬਾਰੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਦੇ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ/ ਵਿਸ਼ੇ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਬੰਧਤ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਦੀ ਕਲਾਤਮਕਤਾ/ ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ/ ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਵੈਜੀਵਨੀਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਦੇ ਪੰਜ ਉਪ-ਭਾਗ ਹਨ। ਉਪ-ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ (ਛੇ), ਉਪ-ਭਾਗ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧ-ਅਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ (ਛੇ), ਉਪਭਾਗ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ (ਛੇ), ਉਪ-ਭਾਗ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਛੰਦਾਂ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਉਪਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਛੇ ਸ਼ਬਦ ਕਰਨੇ ਹਨ) ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਉਪ-ਭਾਗ ਛੇ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
- ਗੁਰਮਤਿ, ਸੂਫੀ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਕਾਵਿ ਵਿਚਲੀਆਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਸਾਂਝਾਂ ਅਤੇ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਆਰਾ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੂਝ ਅਤੇ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

- ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ (ਕਵਿਤਾ)

1. **ਕਾਵਿ ਜੋਤਾਂ** (ਚੋਣਵਾਂ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹ), ਸੰਪਾਦਕ ਪ੍ਰੋ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਬਰਾਇ ਅਤੇ ਡਾ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ।
 - 1.1 ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ
 - 1.2 ਗੁਰਮਤਿ, ਸੂਫੀ, ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਵਾਰ ਕਾਵਿ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
 - 1.3 ਗੁਰਮਤਿ, ਸੂਫੀ, ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਵਾਰ : ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਅਧਿਐਨ
 - 1.4 ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ
 - 1.5 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
 - 1.6 ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
 - 1.7 ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਕਾਵਿ ਰੂਪ : ਵਿਧਾਗਤ ਅੰਤਰ ਨਿਖੇੜ
 - 1.8 ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ
 - 1.9 ਕਵੀਆਂ ਦਾ ਵੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ
 - 1.10 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ (ਸਵੈਜੀਵਨੀ)

2. **ਮੈਂ ਸਾਂ ਜੱਜ ਦਾ ਅਰਦਲੀ**, ਨਿੰਦਰ ਘੁਗਿਆਣਵੀ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2004
 - 2.1 ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਅਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
 - 2.2 ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ
 - 2.3 ਸਫਲ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਖ
 - 2.4 ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ
 - 2.5 ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ
 - 2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ (ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ)

3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
 - 3.1 ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ
 - 3.2 ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨੇਮ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਅਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ
 - 3.3 ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ
 - 3.4 ਛੰਦ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ
 - 3.5 ਸਾਹਿਤਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (100 ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹਨ)

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ :

1. ਸ. ਸ. ਖਹਿਰਾ	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਬਣਤਰ
	ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
2. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ	ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਕੌਸ਼
	ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ

ਸਾਹਿਤਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (Literary Terminology)

1. Abstract	ਸੂਖਮ
2. Absurd	ਊਲ-ਜਲੂਲ/ ਅਸੰਗਤ
3. Accent	ਸੁਰਦਬਾ/ਲਹਿਜ਼ਾ
4. Actor	ਅਦਾਕਾਰ
5. Adoption	ਅਪਨਾਉਣਾ
6. Adaptation	ਅਨੁਕੂਲਤਾ/ਰੂਪਾਂਤ੍ਰਣ
7. Aesthetic	ਸੁਹਜ
8. Aesthetics	ਸੁਹਜ-ਸ਼ਾਸਤਰ/ ਸੁਹਜਵਾਦ
9. Analysis	ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ
10. Annotation	ਟੀਕਾ
11. Anthologist	ਸੰਗ੍ਰਹਿ-ਕਰਤਾ
12. Anthology	ਸੰਗ੍ਰਹਿ
13. Aptitude	ਰੁਚੀ
14. Architect	ਸ਼ਿਲਪਕਾਰ
15. Artistically	ਕਲਾ ਪੱਖ ਤੋਂ
16. Atheism	ਨਾਸਤਿਕਤਾ
17. Assonance	ਸੁਰ ਸਮਾਨਤਾ
18. Auditorium	ਸਰੋਤਾ-ਭਵਨ
19. Autobiography	ਸਵੈਜੀਵਨੀ
20. Ballad	ਗਾਥਾ
21. Bibliography	ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ
22. Biography	ਜੀਵਨੀ
23. Blank Verse	ਮੁਕਤ-ਕਾਵਿ
24. Brevity	ਸੰਖੇਪਤਾ
25. Brochure	ਪੁਸਤਿਕਾ
26. Catharsis	ਭਾਵ ਵਿਰੋਚਨ
27. Characterization	ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ
28. Chorus	ਸਮੂਹ ਗੀਤ
29. Chronology	ਕਾਲਕ੍ਰਮ
30. Clarification	ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਣ
31. Climax	ਸਿਖਰ

32. Comedy	ਸੁਖਾਂਤ
33. Commentary	ਭਾਸ਼ਣ
34. Communism	ਸਾਮਵਾਦ
35. Concept	ਸੰਕਲਪ
36. Conflict	ਦਵੰਦ
37. Consonant	ਵਿਅੰਜਨ
38. Contemporary	ਸਮਕਾਲੀ
39. Content	ਵਸਤੂ
40. Criterion	ਕਸੌਟੀ/ ਮਾਪਦੰਡ
41. Critic	ਆਲੋਚਕ
42. Critical	ਆਲੋਚਨਾਤਮਿਕ
43. Cynicism	ਸਨਕੀ ਹੋਣਾ
44. Definition	ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ
45. Dialect	ਉਪਭਾਸ਼ਾ
46. Dialogue	ਵਾਰਤਾਲਾਪ
47. Director	ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ
48. Drama	ਨਾਟਕ
49. Dramatist	ਨਾਟਕਕਾਰ
50. Duet Song	ਦੁਗਾਣਾ
51. Ego	ਹਉਮੈ
52. Elegy	ਸ਼ੋਕ ਗੀਤ
53. Element	ਤੱਤ
54. Eloquence	ਖੁਸ਼-ਬਿਆਨੀ/ ਸੁਭਾਸ਼ਣ
55. Emotional	ਭਾਵੁਕ/ ਜਜ਼ਬਾਤੀ
56. Epic	ਮਹਾਂਕਾਵਿ
57. Essay	ਨਿਬੰਧ
58. Etymology	ਨਿਰੁਕਤ
59. Example	ਮਿਸਾਲ/ਉਦਾਹਰਣ
60. Existentialism	ਹੌਂਦਵਾਦ/ਅਸਤਿਤਵਵਾਦ
61. Expression	ਪ੍ਰਗਟਾਅ
62. Expressionism	ਅਭਿਵਿਅੰਜਨਵਾਦ
63. Facility	ਸਹੂਲਤ
64. Fantasy	ਕਲਪਨਾ
65. Fatalism	ਭਾਗਵਾਦ/ ਭਰੋਸਾਵਾਦ/ ਹੋਣੀਵਾਦ
66. Farce	ਸਾਂਗ
67. Feudalism	ਜਾਗੀਰਦਾਰੀ/ ਸਾਮੰਤਵਾਦ

68. Fiction	ਗਲਪ
69. Figure of speech	ਅਲੰਕਾਰ
70. Folklore	ਲੋਕਧਾਰਾ/ ਲੋਕਯਾਨ
71. Folksong	ਲੋਕਗੀਤ
72. Free verse	ਮੁਕਤ-ਕਾਵਿ
73. Form	ਰੂਪ
74. Genius	ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ੀਲ
75. Genealogy	ਵੰਸ਼ਾਵਲੀ
76. Glossary	ਸ਼ਬਦ ਸੂਚੀ
77. Hereditary	ਪਿਤਾ ਪੁਰਖੀ
78. Histrionics	ਸਵਾਂਗ ਕਲਾ
79. Humanism	ਮਾਨਵਵਾਦ
80. Idea	ਵਿਚਾਰ
81. Idealism	ਵਿਚਾਰਵਾਦ/ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ
82. Ideology	ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ
83. Illusion	ਭਰਮ
84. Imagery	ਬਿੰਬਾਵਲੀ
85. Imagination	ਕਲਪਨਾ
86. Imitation	ਨਕਲ
87. Impressionism	ਪ੍ਰਭਾਵਵਾਦ
88. Impulse	ਮਨੋ-ਤਰੰਗ
89. Individual	ਵਿਅਕਤੀ
90. Individualism	ਵਿਅਕਤੀਵਾਦ
91. Inferiority complex	ਹੀਣ ਭਾਵ
92. Instinct	ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ
93. Journalism	ਪੱਤਰਕਾਰੀ
94. Legend	ਦੰਤ ਕਥਾ
95. Liberalism	ਉਦਾਰਵਾਦ
96. Linguistics	ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ
97. Linguistics continuity	ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ
98. Literal	ਸ਼ਾਬਦਿਕ
99. Literature	ਸਾਹਿਤ
100. Lyrical Poetry	ਸਰੋਦੀ ਕਾਵਿ

Semester : III
B-PBI(E)-SEC-302

ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦਾ ਹੁਨਰ : ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ
(Filmsazi Da Hunar: Adhyan Ate Sikhilai)

ਸਮਾਂ : 2 ਘੰਟੇ

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 2

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 50

(ਪੇਪਰ : 40, ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 10)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਪੰਜੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਦੋ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ 5 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦੇ ਹੁਨਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ, ਕੋਰੀਓਗਰਾਫੀ, ਸਿਨਮੈਟੋਗਰਾਫੀ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਲਈ ਸੰਵਾਦ ਲੇਖਣ ਦੀ ਗਹਿਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਫਿਲਮ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਫਿਲਮ ਰਿਵਿਊ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦੇ ਹੁਨਰ ਵਿੱਚ ਵਿਵਹਾਰਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

- 1 ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ
 - 1.1 ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ : ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
 - 1.2 ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ : ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਝੁਕਾਅ
 - 1.3 ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ : ਅੰਤਰ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

- 2.1 ਨਾਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕੋਰੀਓਗ੍ਰਾਫੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ
- 2.2 ਕੈਮਰਾਮੈਨ ਜਾਂ ਸਿਨਮੈਟੋਗ੍ਰਾਫਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ
- 2.3 ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ/ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ
- 2.4 ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ
- 2.5 ਫਿਲਮ ਲਈ ਕਹਾਣੀ ਲੇਖਣ
- 2.6 ਸੰਵਾਦ ਲੇਖਣ
- 2.7 ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਤਿਆਰੀ
- 2.8 ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਜਾਂ ਕਾਸਟਿੰਗ, ਹੈਂਡਲਿੰਗ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਮੜੀ ਦਾ ਦੀਵਾ (ਫਿਲਮ, 1989), ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਰਵੀ ਮਲਿਕ
- 3.1 ਫਿਲਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ/ ਰਿਵਿਊ
- 3.2 ਆਧਾਰਤ ਨਾਵਲ (ਮੜੀ ਦਾ ਦੀਵਾ) ਤੋਂ ਫਿਲਮੀ ਰੂਪਾਂਤਰਣ- ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
- 3.3 ਸੰਵਾਦ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ
- 3.4 ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਅਦਾਕਾਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ :

1. ਬਖਸ਼ਿੰਦਰ, ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ, ਕਲਮਿਸਤਾਨ, 2-ਨਿਊ ਦਿਓਲ ਨਗਰ, ਜਲੰਧਰ, 2010
2. Jasbir Kaur (Dr.), **Punjabi samaj Ate Media**, Publication Bureau, punjabi University, patiala, 2014
3. ਬਲਜਿੰਦਰ ਨਸਰਾਲੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ (ਸਮਕਾਲੀ ਸੰਦਰਭ), ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ

Semester : IV
B-PBI (E)-CC-401

ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Haryana Da Panjabi Sahit Ate Viharak Punjabi)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ/ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ/ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਨਾਟਕ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ/ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਨਾਟਕ ਦੇ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਬੰਧਤ ਨਾਟਕ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਨਾਟਕਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਦੇ ਪੰਜ ਉਪ-ਭਾਗ ਹਨ। ਉਪ-ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਕਾਰਕ, ਉਪ-ਭਾਗ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਯੋਜਕ, ਉਪ-ਭਾਗ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸਮਿਕ, ਉਪਭਾਗ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਅਲੰਕਾਰ ਅਤੇ ਉਪਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਛੇ ਸ਼ਬਦ ਕਰਨੇ ਹਨ) ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਉਪ-ਭਾਗ ਛੇ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਬਣੇਗੀ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ, ਸਮਝਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ (ਕਵਿਤਾ)

1. ਪਰਵਾਜ਼, ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2012
- 1.1 ਕਵਿਤਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕ
- 1.2 ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਜਨਮ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ
- 1.3 ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੂਪ
- 1.4 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
- 1.5 ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
- 1.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ (ਕਹਾਣੀ)

2. ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਕੀ ਲੱਗਦੈਂ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀਪ, ਅਦਬੀ ਪ੍ਰਵਾਜ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਮਾਨਸਾ, 2016
- 2.1 ਨਾਟਕ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਅਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
- 2.2 ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਜਨਮ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ
- 2.3 ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਸਰੋਕਾਰ
- 2.4 ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
- 2.5 ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ
- 2.6 ਨਾਟਕੀ ਜੁਗਤਾਂ/ ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ
- 2.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ (ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ)

3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
- 3.1 ਕਾਰਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ
- 3.2 ਯੋਜਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ
- 3.3 ਵਿਸਮਿਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ
- 3.4 ਅਲੰਕਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ
- 3.5 ਸਾਹਿਤਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (100 ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹਨ)

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ
2. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ ਅਤੇ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ (ਸੰਪਾ.), ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਯੋਗਦਾਨ ਹਰਿਆਣਾ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
3. ਸ. ਸ. ਖਹਿਰਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਬਣਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
4. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਕੋਸ਼, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
5. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ, ਗਗਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਰਾਜਪੁਰਾ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006
6. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2011

ਸਾਹਿਤਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (Literary Terminology)

1. Morphology	ਰੂਪ ਵਿਗਿਆਨ, ਭਾਵਾਂਸ਼ ਵਿਗਿਆਨ
2. Maxim	ਕਹਾਵਤ
3. Melodious	ਮਧੁਰ
4. Metaphor	ਰੂਪਕ
5. Metaphysical	ਪਰਾਭੌਤਿਕ
6. Meter	ਛੰਦ
7. Modernity	ਆਧੁਨਿਕਤਾ
8. Modernism	ਆਧੁਨਿਕਤਾਵਾਦ
9. Monologue	ਮਨਵਚਨ ਜਾਂ ਇਕਵਚਨੀ
10. Mystical	ਰਹੱਸਮਈ
11. Mysticism	ਰਹੱਸਵਾਦ
12. Mythology	ਮਿਥਿਹਾਸ
13. Nationalism	ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ
14. Naturalism	ਪ੍ਰਕਿਰਤੀਵਾਦ
15. Note	ਟਿੱਪਣੀ
16. Novelist	ਨਾਵਲਕਾਰ
17. Novelette	ਛੋਟਾ ਨਾਵਲ
18. Obsolete	ਅਪ੍ਰਚਲਿਤ
19. Obscene	ਅਸ਼ਲੀਲ
20. Opera	ਸੰਗੀਤ ਨਾਟਕ
21. Optimist	ਆਸ਼ਾਵਾਦੀ
22. Originality	ਮੌਲਿਕਤਾ
23. Orthodox	ਕੱਟੜਪੰਥੀ
24. Paradox	ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ
25. Paragraph	ਪੈਰਾ
26. Parody	ਨਕਲ, ਵਿਅੰਗ ਕਾਵਿ
27. Pathetic	ਭਾਵ ਭਰਮ
28. Pathos	ਕਰੁਣਾ ਰਸ
29. Personality	ਵਿਅਕਤੀਤਵ
30. Personification	ਸਮੂਰਤੀਕਰਨ
31. Pessimist	ਨਿਰਾਸ਼ਾਵਾਦੀ
32. Philologist	ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ਾਸਤਰੀ
33. Phoneme	ਧੁਨੀਗ੍ਰਾਮ
34. Phonetic law	ਧੁਨੀ ਨਿਯਮ

35. Phonology	ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ
36. Playwright	ਨਾਟਕਕਾਰ
37. Poetical Insight	ਕਾਵਿਕ ਸੂਝ
38. Poetical Effect	ਕਾਵਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ
39. Polyglot	ਬਹੁਭਾਸ਼ੀ
40. Suffix	ਪਿਛੇਤਰ
41. Prefix	ਅਗੇਤਰ
42. Progressive	ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ/ਅਗਾਂਹਵਧੂ
43. Prose	ਵਾਰਤਕ
44. Producer	ਨਿਰਮਾਤਾ
45. Production	ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ
46. Prosody	ਪਿੰਗਲ
47. Psycho-Analysis	ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ
48. Realism	ਯਥਾਰਥਵਾਦ
49. Rhetoric	ਅਲੰਕਾਰ ਸ਼ਾਸਤਰ
50. Rhyme	ਬਾਲਗੀਤ
51. Rhythm	ਲੈਅ
52. Romanticism	ਰੁਮਾਂਸਵਾਦ
53. Satire	ਵਿਅੰਗ
54. Skepticism	ਸ਼ੰਕਾਵਾਦ
55. Script	ਲਿਪੀ
56. Secularism	ਧਰਮ ਨਿਰਪੇਖਤਾ
57. Semantics	ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ
58. Sensibility	ਸੰਵੇਦਨਾ
59. Sensitivity	ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ
60. Smile	ਉਪਮਾ
61. Size	ਆਕਾਰ
62. Socialism	ਸਮਾਜਵਾਦ
63. Soliloquy	ਇਕੋਵਚਨ/ ਮਨੋਵਚਨੀ
64. Spiritualism	ਅਧਿਆਤਮਵਾਦ
65. Stage	ਰੰਗ-ਮੰਚ
66. Stream of consciousness	ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਵਾਹ
67. Structure	ਸੰਰਚਨਾ/ਬਣਤਰ
68. Style	ਸ਼ੈਲੀ
69. Sublime	ਉਦਾਤ
70. Syllable	ਅੱਖਰ

71. Symbolism	ਪ੍ਰਤੀਕਵਾਦ
72. Synopsis	ਆਰਜ਼ੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ
73. Syntax	ਵਾਕ-ਰਚਨਾ/ਵਾਕ-ਵਿਚਾਰ
74. Synthesis	ਸੰਸ਼ਲੇਸ਼ਣ
75. Tactile image	ਸਪਰਸ਼-ਬਿੰਬ
76. Technique	ਵਿਧੀ
77. Terminology	ਪਾਰਿਭਾਸ਼ਿਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ
78. Tradition	ਪਰੰਪਰਾ
79. Traditionalism	ਪਰੰਪਰਾਵਾਦ
80. Translation	ਅਨੁਵਾਦ
81. Treatise	ਨਿਬੰਧ
82. Unities	ਏਕਤਾਵਾਂ
83. Unity of action	ਕਾਰਜ ਦੀ ਏਕਤਾ
84. Unity of Impression	ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਏਕਤਾ
85. Unity of Space	ਸਥਾਨ ਦੀ ਏਕਤਾ
86. Unity of Time	ਸਮੇਂ ਦੀ ਏਕਤਾ
87. Utilitarianism	ਉਪਯੋਗਤਾਵਾਦ
88. Verse	ਪਦ
89. Versatile	ਸਰਬਾਰੀ
90. Villain	ਖਲਨਾਇਕ
91. Vision	ਅੰਤਰ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ
92. Visual Image	ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਪਰਤ, ਬਿੰਬ
93. Vocabulary	ਸ਼ਬਦ-ਕੋਸ਼
94. Vowel	ਸਵਰ
95. Vulgarity	ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ
96. Work	ਕਾਰਜ, ਕੰਮ, ਰਚਨਾ

Semester : IV
B-PBI (E)-SEC-402

ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਹੁਨਰ : ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ
(Media Ate Jan-Sanchar Da Hunar : Adhyan Ate Sikhilai)

ਸਮਾਂ : 2 ਘੰਟੇ

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 2

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 50

(ਪੇਪਰ : 40, ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 10)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਪੰਜੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਦੋ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ 5 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਹੁਨਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਟ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਹੁਨਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਹੁਨਰ ਵਿੱਚ ਵਿਵਹਾਰਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

- 1.1 ਮੀਡੀਆ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ, ਸਰੂਪ ਤੇ ਸੰਕਲਪ
- 1.2 ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਦਾਂ (Terminology) / ਸੰਕਲਪ
- 1.3 ਮੀਡੀਆ : ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
- 1.4 ਪ੍ਰਿੰਟ ਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੀਡੀਆ : ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਕਾਸ
- 1.5 ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਸਬੰਧ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

- 2.1 ਜਨ-ਸੰਚਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ
- 2.2 ਜਨ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ
- 2.3 ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ
- 2.4 ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ
- 2.5 ਨਵੇਂ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ : ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਖ
- 3.1 ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ
- 3.2 ਰੇਡੀਉ ਜਾਂ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਲਈ ਇੰਟਰਵਿਊ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ
- 3.3 ਰੇਡੀਉ ਜਾਂ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਲਈ ਵਿਗਿਆਪਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ
- 3.4 ਐਂਕਰਿੰਗ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ :

1. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ ਅਤੇ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੱਤਰਾ, ਸੰਚਾਰ, ਮਦਾਨ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ, 2005
2. ਜਗਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਅਤੇ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 2013
3. ਨਵਨਿੰਦਰਾ ਬਹਿਲ (ਸੰਪਾ.), ਰੰਗਮੰਚ ਅਤੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਨਾਟਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ
4. ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ

Semester : V
B-PBI (E)-SEC-501

ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦਾ ਹੁਨਰ : ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ
(Creative Writing : Study and learning Skill)

ਸਮਾਂ : 2 ਘੰਟੇ

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 2

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 50

(ਪੇਪਰ : 40, ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 10)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਪੰਜੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਦੋ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ 5 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦੇ ਹੁਨਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਟ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਹੁਨਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦੇ ਹੁਨਰ ਵਿੱਚ ਵਿਵਹਾਰਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ
 - 1.1 ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨੁਕਤੇ
 - 1.2 ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ
 - 1.3 ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
 - 1.4 ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਲੇਖਣ- ਕਵਿਤਾ, ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਨਾਟਕ
 - 1.5 ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਲਈ ਸਿਰਜਣਾ : ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ
 - 2.1 ਖਬਰਾਂ ਦਾ ਸੰਪਾਦਨ
 - 2.2 ਫੀਚਰ ਲੇਖਣ
 - 2.3 ਇੰਟਰਵਿਊ ਲੇਖਣ
 - 2.4 ਵਿਗਿਆਪਨ ਲੇਖਣ

2.5 ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਲੇਖਣ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਲਈ ਸਿਰਜਣਾ : ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ
- 3.1 ਖ਼ਬਰਾਂ ਲੇਖਣ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿੱਖਣਾ
- 3.2 ਐਂਕਰਿੰਗ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿੱਖਣਾ
- 3.3 ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਸਿੱਖਣਾ
- 3.4 ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿੱਖਣਾ
- 3.5 ਵਿਗਿਆਪਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਜਗਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਅਤੇ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ
2. ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ, ਮੀਡੀਆ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ, ਗਰੇਸੀਅਸ ਬੁੱਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ
3. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਰਾਜ ਥਾਪਰ, ਸੰਚਾਰ ਤਕਨੀਕ ਅਤੇ ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ

Semester : V
B-PBI (E)-DSE-502-A
ਪੰਜਾਬੀ ਦਲਿਤ ਸਾਹਿਤ
(Punjabi Dalit Sahit)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੁਆਲ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਦਲਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ/ ਸਮੱਸਿਆ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਲਿਤ, ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ, ਦਲਿਤ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਲਿਤ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਿੰਨ ਸੰਕਲਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਦਲਿਤ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪਰਿਚੈ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਦਲਿਤ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਦਲਿਤ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪੰਜਾਬੀ ਦਲਿਤ ਦੀ ਅੰਤਰਮਨ ਸੰਵੇਦਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ : (ਦਲਿਤ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਚਿੰਤਨ)

1. ਦਲਿਤ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਚਿੰਤਨ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ
- 1.1 ਦਲਿਤ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਰੂਪ

- 1.2 ਭਾਰਤੀ ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਵਰਣ ਵੰਡ
- 1.3 ਦਲਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ : ਮਾਰਕਸਵਾਦ, ਅੰਬੇਦਕਰਵਾਦ
- 1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ, ਦਲਿਤ ਮੁਕਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਕਰਨ
- 1.5 ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ
- 1.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ (ਦਲਿਤ ਕਵਿਤਾ)

2. ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ, **ਕੰਮੀਆਂ ਦਾ ਵਿਹੜਾ**, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1987
- 2.1 ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਸਰੋਕਾਰ
- 2.2 ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ
- 2.3 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
- 2.4 ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
- 2.5 ਕਵੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ
- 2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ (ਦਲਿਤ ਕਹਾਣੀ)

3. ਅਤਰਜੀਤ, **ਸਬੂਤੇ ਕਦਮ**, ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਬਠਿੰਡਾ, 2009
- 3.1 ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ
- 3.2 ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ
- 3.3 ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ
- 3.4 ਸਰੋਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ
- 3.5 ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ
- 3.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ :

1. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਬੱਤਰਾ (ਸੰਪਾ.), **ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ**, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ
2. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ, **ਦਲਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ**, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2004
3. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ, **ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਤ ਅਤੇ ਜਮਾਤ**, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2013
4. ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ, **ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਸਰੋਕਾਰ**, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
5. ਭੀਮਇੰਦਰ ਸਿੰਘ, **ਦਲਿਤ ਚਿੰਤਨ : ਮਾਰਕਸੀ ਪਰਿਪੇਖ**, ਕੰਕਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਜਲੰਧਰ
6. ਰੌਣਕੀ ਰਾਮ, **ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ : ਸਰੋਤ ਤੇ ਸਰੂਪ**, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2010
7. ਰੌਣਕੀ ਰਾਮ, **ਦਲਿਤ ਪਛਾਣ : ਮੁਕਤੀ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀਕਰਨ**, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2012

Semester : V
B-PBI (E)-DSE-502-B
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਰੀ ਸਾਹਿਤ
(Punjabi Nari Sahit)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਨਾਰੀ ਅਤੇ ਨਾਰੀ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੁਆਲ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਨਾਰੀ ਚੇਤਨਾ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵਿਤਾਰੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਨਾਰੀ ਚੇਤਨਾ/ ਸਮੱਸਿਆ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਰੀਵਾਦ, ਨਾਰੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਨਾਰੀ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਰੀ ਅਤੇ ਨਾਰੀ ਚੇਤਨਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਿੰਨ ਸੰਕਲਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਨਾਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪਰਿਚੈ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਨਾਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਨਾਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪੰਜਾਬੀ ਔਰਤ ਦੀ ਅੰਤਰਮਨ ਸੰਵੇਦਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ : (ਨਾਰੀ ਵਾਦ)

1. ਨਾਰੀ ਵਾਦ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ
 - 1.1 ਨਾਰੀ ਵਾਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਮੰਤਵ
 - 1.2 ਨਾਰੀ ਵਾਦ ਅਤੇ ਨਾਰੀ ਮੁਕਤੀ ਮਾਡਲ

- 1.3 ਨਾਰੀ ਲਿਖਤ ਦਾ ਮਸਲਾ
- 1.4 ਭਾਰਤੀ ਨਾਰੀ ਅਤੇ ਨਾਰੀਵਾਦ
- 1.5 ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਨਾਰੀਵਾਦ
- 1.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ (ਨਾਰੀ ਕਵਿਤਾ)

2. ਪਾਲ ਕੌਰ, *ਇੰਝ ਨਾ ਮਿਲੀਂ*, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1999
- 2.1 ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ
- 2.2 ਕਾਵਿ ਜੁਗਤਾਂ
- 2.3 ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ
- 2.4 ਕਾਵਿ ਸਰੋਕਾਰ
- 2.5 ਕਵਿੱਤਰੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ
- 2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ (ਨਾਰੀ ਕਹਾਣੀ)

3. ਨਿਰਮਲ ਜਸਵਾਲ, *ਮੱਛੀਆਂ ਕੱਚ ਦੀਆਂ*, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2004
- 3.1 ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ
- 3.2 ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ
- 3.3 ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ
- 3.4 ਸਰੋਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ
- 3.5 ਲੇਖਿਕਾ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ
- 3.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ :

1. ਅਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ, *ਨਾਰੀ ਕਾਵਿ-ਚਿੰਤਨ*, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
2. ਆਸ਼ਾ ਕੌਸ਼ਿਕ, *ਨਾਰੀ ਸ਼ਬਕਤੀਕਰਣ : ਵਿਮਰਸ਼ ਏਵਮ ਯਥਾਰਥ*, ਪੁਆਇੰਟਰ ਪਬਲਿਸ਼ਰ, ਜੈਪੁਰ, 2004
3. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, *ਨਾਰੀਵਾਦ*, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
4. ਮਾਨਚੰਦ ਖੰਡੇਲਾ, *ਮਹਿਲਾ ਔਰ ਬਦਲਤਾ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਵੇਸ਼*, ਅਵਿਸ਼ਕਾਰ ਪਬਲਿਸ਼ਰ, ਜੈਪੁਰ, 2012
5. ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, *ਔਰਤ ਤੇ ਦਲਿਤ ਹਾਸ਼ੀਆਗਤ ਪ੍ਰਵਚਨ : ਨਵ-ਇਤਿਹਾਸਵਾਦੀ ਪਰਿਪੇਖ*, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2005
6. ਵਨੀਤਾ, *ਨਾਰੀਵਾਦ ਤੇ ਸਾਹਿਤ*, ਅਜੰਤਾ ਬੁੱਕਸ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ, ਦਿੱਲੀ, 2002

Semester : V
B-PBI (E)-GE-503

ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Gurbani ate Viharak Punjabi)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਗੁਰਬਾਣੀ, ਗੁਰਮਤਿ ਰੂਪਾਕਾਰ ਆਦਿ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਵਾਰ ਕਾਵਿ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਬਾਰੇ/ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਕਲਾਤਮਕ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਦੇ ਪੰਜ ਉਪ-ਭਾਗ ਹਨ। ਉਪ-ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਵਾਕ, ਵਾਕੰਸ਼ ਅਤੇ ਉਪਵਾਕ, ਉਪ-ਭਾਗ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਵੰਡ, ਉਪਭਾਗ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਵਾਕ ਰਚਨਾ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅੰਗ, ਉਪਭਾਗ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਤਰਤੀਬ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਕ ਸ਼ੁੱਧੀ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਉਪ-ਭਾਗ ਛੇ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਪਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
- ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨ ਕਲਾ, ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਮਕਾਲੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।
- ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ (ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ)

1. ਗੁਰਬਾਣੀ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ
- 1.1 ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਪਰੰਪਰਾ
- 1.2 ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ
- 1.3 ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ
- 1.4 ਨਿੱਤਨੇਮ ਦੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ
- 1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ (ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ)

2. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ, ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ
- 2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ
- 2.2 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
- 2.3 ਵਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਖ
- 2.4 ਪਉੜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ
- 2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ (ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ)

3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
- 3.1 ਵਾਕ, ਵਾਕੰਸ਼ ਅਤੇ ਉਪਵਾਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਰੂਪ
- 3.2 ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਵੰਡ : ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ
- 3.3 ਵਾਕ ਰਚਨਾ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅੰਗ : ਉਦੇਸ਼ ਤੇ ਵਿਧੇਅ
- 3.4 ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਤਰਤੀਬ
- 3.5 ਵਾਕ ਸ਼ੁੱਧੀ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨ, ਗਗਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਰਾਜਪੁਰਾ
2. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਪਾਰਗਾਮੀ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
3. ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਨਵੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਪਿੰਗਲ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ
4. ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ, ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਨਿਊ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਜਲੰਧਰ

Semester : VI
B-PBI (E)-SEC 601

ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦਾ ਹੁਨਰ : ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ
(Natak Ate Rangmanch Da Hunar : Adhyan Ate Sikhilai)

ਸਮਾਂ : 2 ਘੰਟੇ

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 2

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 50

(ਪੇਪਰ : 40, ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 10)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਪੰਜੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਦੇ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ 5 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦੇ ਹੁਨਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਟਕ ਪੜ੍ਹਨ, ਨਾਟਕ ਖੇਡਣ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਵਿਉਂਤਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਟਕ ਲਈ ਸੰਵਾਦ ਲੇਖਣ ਦੀ ਗਹਿਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਟਕ ਦੀ ਮੰਚੀ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦੇ ਹੁਨਰ ਵਿੱਚ ਵਿਵਹਾਰਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ
 - 1.1 ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦਾ ਸਬੰਧ
 - 1.2 ਨਾਟ-ਵਿਧਾ ਦੀਆਂ ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ
 - 1.3 ਪਾਤਰ ਉਸਾਰੀ, ਅਦਾਕਾਰੀ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਰੀਹਰਸਲਾਂ
 - 1.4 ਨਾਟ ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਨਾਟਕ ਵਿਧਾ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਵਿਉਂਤਕਾਰ
 - 2.1 ਨਾਟਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਰੋਲ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ
 - 2.2 ਨਾਟਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜ਼ ਵੇਰੀਏਸ਼ਨਜ਼ ਦਾ ਰੋਲ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ
 - 2.3 ਨਾਟਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਅਦਾਵਾਂ ਦਾ ਰੋਲ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ
 - 2.4 ਨਾਟਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਵੇਸ-ਭੂਸ਼ਾ ਦਾ ਮਹੱਤਵ
 - 2.5 ਨਾਟਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਰੋਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਮੰਚ ਸੱਜਾ ਦਾ ਰੋਲ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਮੰਚੀ ਅਭਿਆਸ
- 3.1 ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਹਿਤਕ ਪਾਠਾਂ ਦਾ ਨਾਟਕੀ ਰੂਪਾਂਤਰਣ
- 3.2 ਲੇਖਣ ਹੁਨਰ-ਸਕਰਿਪਟ ਅਤੇ ਸੰਵਾਦ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ
- 3.3 ਅਭਿਨੈ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ
- 3.4 ਵੇਸ-ਭੂਸ਼ਾ, ਮੇਕਅਪ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਪਾਲੀ ਭੁਪਿੰਦਰ, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਨਾਟ ਚਿੰਤਨ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ
2. ਕਿਰਪਾਲ ਕਜ਼ਾਕ, ਰੰਗਮੰਚ ਚਿੰਤਨ, ਗਰੇਸੀਅਸ ਬੁੱਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ
3. ਨਵਨਿੰਦਰਾ ਬਹਿਲ, ਰੰਗਮੰਚ ਅਤੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਨਾਟਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ
4. ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮਾਂਗਟ, ਰੰਗਮੰਚ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
5. ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗਮੰਚ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ, ਬਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਐਂਡ ਸੰਜ, ਦਿੱਲੀ

Semester : VI
B-PBI (E)-DSE 602-A
ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ
(Parvasi Punjabi Sahit)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੁਆਲ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਕਵੀ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ/ ਸਮੱਸਿਆ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪਰਿਚੈ ਕਰਾਉਣਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਰਵਾਸੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਜੀਵਨ, ਸਭਿਆਚਾਰ, ਸੋਚ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ : (ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ)

1. ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ
 - 1.1 ਪਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ
 - 1.2 ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ

- 1.3 ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ
- 1.4 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ (ਪਰਵਾਸੀ ਕਵਿਤਾ)

2. ਮਹਿੰਦਰ ਗਿੱਲ, **ਬਿਨ ਬਰਸਾਤੀ ਮੇਘਲੇ**, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2017
- 2.1 ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਅਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
- 2.2 ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ
- 2.3 ਕਾਵਿ ਜੁਗਤਾਂ
- 2.4 ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ
- 2.5 ਕਾਵਿ ਸਰੋਕਾਰ
- 2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ (ਪਰਵਾਸੀ ਕਹਾਣੀ)

3. ਗੁਰਮੀਤ ਪਨਾਗ, **ਮੁਰਗਾਬੀਆਂ**, ਐਸਥੈਟਿਕ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼ ਲੁਧਿਆਣਾ, 2018
- 3.1 ਕਹਾਣੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਲੱਛਣ
- 3.2 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਸਰੋਕਾਰ
- 3.3 ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ
- 3.4 ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ
- 3.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ :

1. ਅਕਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੌਰ, **ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ : ਨਵੇਂ ਪਾਸਾਰ**, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
2. ਸ. ਪ. ਸਿੰਘ, **ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ**, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
3. ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, **ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮਸਲੇ**, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2004
4. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, **ਪੰਜਾਬੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2012
5. ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਹਿਰੂ, **ਪੰਜਾਬੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਾਹਿਤ**, ਲੋਕਾਇਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1998
6. ਦੇਵਿੰਦਰ ਚੰਦਨ, **ਬਰਤਾਨਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮਸਲੇ**, ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ
7. ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, **ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਮੁੱਲ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ**, ਮਦਾਨ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ
8. ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ, **ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬਿਰਤਾਂਤ**, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2005
9. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ, **ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ) ਅੰਕ 40**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2000
10. ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), **ਪੰਜਾਬੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ,
13. -ਉਹੀ-, **ਪੰਜਾਬੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਨ**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011

Semester : VI
B-PBI (E)-DSE 602-B
ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ
(Pakistani Punjabi Galap)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੁਆਲ ਨਾਵਲ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਨਾਵਲ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਨਾਵਲਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਸਮੱਸਿਆ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪਰਿਚੈ ਕਰਾਉਣਾ ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਜਨ-ਜੀਵਨ, ਸਭਿਆਚਾਰ, ਸੋਚ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ : (ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ)

1. ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ
- 1.1 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ
- 1.2 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ

- 1.3 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ
- 1.4 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ (ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਨਾਵਲ)

2. ਮੁਦੱਸਰ ਬਸ਼ੀਰ, **ਕੌਣ**, ਸੰਗਮ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਸਮਾਣਾ, 2018
- 2.1 ਨਾਵਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਅਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
- 2.2 ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ
- 2.3 ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ
- 2.4 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ
- 2.5 ਕਥਾਨਕ
- 2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ (ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਕਹਾਣੀ)

3. ਨੈਣ ਸੁਖ (ਮੂਲ ਲੇਖਕ), **ਆਈ ਪੁਰੇ ਦੀ ਵਾਅ**, ਲਿੱਪੀਆਂਤਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੀਸ਼ਾ, ਸੱਚਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ , ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2019
- 3.1 ਕਹਾਣੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਲੱਛਣ
- 3.2 ਵਿਸ਼ੇਗਤ ਅਧਿਐਨ
- 3.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ
- 3.4 ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ
- 3.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.)	ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ) ਅੰਕ 37
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2000
2. ਇੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ (ਸੰਪਾ.)	ਸ਼ਬਦ ਬੂੰਦ (ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ)
ਹਰਿਆਣਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਪੰਚਕੂਲਾ
3. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ ਅਤੇ
ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.)	ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ
ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2001
4. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ	ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
ਗਗਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਰਾਜਪੁਰਾ, 1998
5. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ	ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਜਾਇਜ਼ਾ
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006
6. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ	ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਇੱਕ ਪਰਿਚਯ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ਾ
ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1998
7. ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ	ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ
ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2001

Semester : VI
B-PBI (E)-GE 603

ਪੰਜਾਬੀ ਲੰਮੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjabi Lammi Kavita ate Viharak Punjabi)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਗੁਰਬਾਣੀ, ਗੁਰਮਤਿ ਰੂਪਾਕਾਰ ਆਦਿ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਵਾਰ ਕਾਵਿ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਬਾਰੇ/ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਕਲਾਤਮਕ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰ ਦੇ ਹਨ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਦੇ ਪੰਜ ਉਪ-ਭਾਗ ਹਨ। ਉਪ-ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ, ਉਪ-ਭਾਗ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਪਨ ਰਚਨਾ, ਉਪਭਾਗ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਬੋਲੀ/ ਭਾਸ਼ਾ, ਉਪਭਾਗ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸੁਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਉਪ-ਭਾਗ ਛੇ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਲੰਮੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਖ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।
- ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਲੰਮੀ ਕਵਿਤਾ ਸਬੰਧੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਪੰਜਾਬੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੰਮੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਲੰਮੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਲੰਮੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ (ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ)

1. ਲੰਮੀ ਕਵਿਤਾ : ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
- 1.1 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤ
- 1.2 ਕਾਵਿ ਬਿੰਬ
- 1.3 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
- 1.4 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ (ਲੰਮੀ ਕਵਿਤਾ)

2. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, *ਰੁੱਖ ਤੇ ਰਿਸ਼ੀ*, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ
- 2.1 ਕਾਵਿ ਕਲਾ
- 2.2 ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਕਾਰ
- 2.3 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ
- 2.4 ਹਿੰਸਾ ਅਹਿੰਸਾ ਵਿੱਚ ਸੰਵਾਦ
- 2.5 ਕਾਵਿ ਵਿਧੀ
- 2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ (ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ)

3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
- 3.1 ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ
- 3.2 ਵਿਗਿਆਪਨ ਰਚਨਾ
- 3.3 ਬੋਲੀ/ ਭਾਸ਼ਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਭੇਦ
- 3.4 ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਤੀਆਂ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ
- 3.5 ਪੰਜਾਬੀ ਸੁਰ ਪ੍ਰਬੰਧ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨ, ਗਗਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਰਾਜਪੁਰਾ, 2006
2. ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗਿੱਲ, ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ

ਇੰਸਟੀਟਿਊਟ ਆਫ਼ ਇੰਟੇਗ੍ਰੇਟਿਡ ਐਂਡ ਆਨਰਜ਼ ਸਟੱਡੀਜ਼ (IIHS)
ਕੁਰੁਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੁਰੁਕਸ਼ੇਤਰ
ਸਕੀਮ ਆਫ਼ ਐਗਜ਼ਾਮੀਨੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਿਲੇਬਸ
ਬੀ. ਏ. (ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ) ਪੰਜਾਬੀ (ਆਨਰਜ਼)
ਸੀ. ਬੀ. ਸੀ. ਐੱਸ (ਚੋਣ ਆਧਾਰਤ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪੱਧਰੀ), LOCF
ਸੈਸ਼ਨ 2020-21 ਤੋਂ ਲਾਗੂ
INSTITUTE OF INTEGRATED STUDIES
KURUKSHETRA UNIVERSITY KURUKSHETRA
Scheme of Examination & Syllabus
B. A. (Programme) Panjabi (Hons.)
CBCS (Choice Based Credit System), LOCF
To be implemented w.e.f Session 2020-21(In Phased Manner)

ਕੋਰਸ ਕੋਡ (Course Code)	ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਮ (Subject)	ਕ੍ਰੈਡਿਟ (Credits)	ਪੀਰੀਅਡ ਪ੍ਰਤੀ ਹਫ਼ਤਾ (Periods Per Week)	ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਸਕੀਮ (Scheme of Examination)			
				ਪ੍ਰੀਖਿਆ (Theory)	ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ (Internal Assessment)	ਕੁੱਲ ਐਂਕ (Total Marks)	ਸਮਾਂ (Time)
ਸਮੇਸਟਰ ਪਹਿਲਾ (Semester I)							
BH-PBI-CC-101	ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ (Gurmat Kav)	06	06	120	30	150	03 Hrs
BH-PBI-CC-102	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ (Aadhunik Punjabi Kahani)	06	06	120	30	150	03 Hrs
BH-PBI-AECC-103	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (Punjabi Bhasha : Mudhli Jaan Pachhan)	02	02	40	10	50	02 Hrs
BH-PBI-GE-104	ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjabi Safarnama Ate Viharak Punjabi)	06	06	120	30	150	03 Hrs
ਸਮੇਸਟਰ ਦੂਜਾ (Semester II)							
BH-PBI-CC-201	ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ (Punjabi Sufi Kav)	06	06	120	30	150	03 Hrs
BH-PBI-CC-202	ਨਵੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ (Naveen Punjabi Vartak)	06	06	120	30	150	03 Hrs
BH-PBI-AECC-203	ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕ ਪਰੰਪਰਾ : ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (Punjabi Sabhyachar Ate Lok Prampra : Sankhep Jaan Pachhan)	02	02	40	10	50	02 Hrs
BH-PBI-GE-204	ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾਕਾਵਿ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjabi Mahakav Ate Viharak Punjabi)	06	06	120	30	150	03 Hrs
ਸਮੇਸਟਰ ਤੀਜਾ (Semester III)							
BH-PBI-CC-301	ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ (Punjabi Lokdhara Ate Sabhyachar)	06	06	120	30	150	03 Hrs
BH-PBI-CC-302	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ (Punjabi Naval)	06	06	120	30	150	03 Hrs
BH-PBI-CC-303	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ (Aadhunik Punjabi Kavita)	06	06	120	30	150	03 Hrs
BH-PBI-SEC-304	ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦਾ ਹੁਨਰ : ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ (Sirjnatmak Lekhan Da Hunar : Adhyan Ate Sikhilai)	02	02	40	10	50	02 Hrs

BH-PBI-GE-305	ਪੰਜਾਬੀ ਗਜ਼ਲ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjabi Gazal Ate Viharak Punjabi)	06	06	120	30	150	03 Hrs
ਸਮੇਸਟਰ ਚੌਥਾ (Semester IV)							
BH-PBI-CC-401	ਮੱਧਕਾਲੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ (Madhkali Birtantak Kav)	06	06	120	30	150	03 Hrs
BH-PBI-CC-402	ਪੰਜਾਬੀ ਗਦਰ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਲਹਿਰਾਂ (Punjabi Gadar Kav Ate Krantikari Lehnan)	06	06	120	30	150	03 Hrs
BH-PBI-CC-403	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ (Punjabi Natak)	06	06	120	30	150	03 Hrs
BH-PBI-SEC-404	ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦਾ ਹੁਨਰ : ਅਧਿਐਨ ਤੇ ਸਿਖਲਾਈ (Filmsazi Da Hunar : Adhyan Ate Sikhilai)	02	02	40	10	50	02 Hrs
BH-PBI-GE-405	ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjabi Ikangi Ate Viharak Punjabi)	06	06	120	30	150	03 Hrs
ਸਮੇਸਟਰ ਪੰਜਵਾਂ (Semester V)							
BH-PBI-CC-501	ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (Parvasi Punjabi Sahit)	06	06	120	30	150	03 Hrs
BH-PBI-CC-502	ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ, ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ (Sahit Sidhant, Bharti Ate Unani Kav Shastar)	06	06	120	30	150	03 Hrs
BH-PBI-DSE-503	ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ (Bharti Sahit)	06	06	120	30	150	03 Hrs
BH-PBI-DSE-504	ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ (Vishav Sahit)	06	06	120	30	150	03 Hrs
BH-PBI-GE-505	ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Haryana Da Punjabi Sahit Ate Viharak Punjabi)	06	06	120	30	150	03 Hrs
ਸਮੇਸਟਰ ਛੇਵਾਂ (Semester VI)							
BH-PBI-CC-601	ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (Pakistani Punjabi Sahit)	06	06	120	30	150	03 Hrs
BH-PBI-CC-602	ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ (Punjabi Aalochana : Sidhant Ate Vihar)	06	06	120	30	150	03 Hrs
BH-PBI-DSE-603	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਲਿੱਪੀ ਅਤੇ ਪਿੰਗਲ ਅਰੂਜ਼ (Punjabi Bhasha, Lipi Ate Pingal Arooz)	06	06	120	30	150	03 Hrs
BH-PBI-DSE-604	ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸੰਤਾਪ ਉੱਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (Desh Vand Ate Punjab Santap Uppar Punjabi Sahit)	06	06	120	30	150	03 Hrs
BH-PBI-GE-605	ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Pakistani Punjabi Natak Ate Viharak Punjabi)	06	06	120	30	150	03 Hrs

ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਦੇ ਇੰਸਟੀਟਿਊਟ ਆਫ਼ ਇੰਟੈਗ੍ਰੇਟਿਡ ਐਂਡ ਆਨਰਜ਼ ਸਟੱਡੀਜ਼ (IIHS) ਦੇ ਬੀ. ਏ. ਆਰਟਸ, ਸੀ. ਬੀ. ਸੀ. ਐੱਸ (CBCS) ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ/ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (LOCF)

1	ਮਾਨਵ ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਖੇਤਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਮਝ ਵਿਕਸਤ ਹੋਵੇਗੀ।
2	ਜਟਿਲ ਅਤੇ ਬਦਲਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਦਰਭਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਸਮਾਧਾਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।
3	ਮਾਨਵ ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਮ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
4	ਗਿਆਨ ਪੱਧਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿਕਸਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਪਰਖ-ਪੜਚੋਲ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਉੱਚਿਤ ਢੰਗ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
5	ਗਿਆਨ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਦਰਭਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
6	ਪ੍ਰਭਾਵਮਈ ਅਤੇ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਹਮਈ ਵੇਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸੁਣਨ, ਲਿਖਣ, ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
7	ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸਥਾਨ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰ ਅਤੇ ਸਿਆਣੇ ਪ੍ਰਤੀਭਾਗੀ ਵਾਂਗ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
8	ਥਾਰਜ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰੂਪ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ, ਸਵੈ-ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕ/ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਬੀ. ਏ. ਪੰਜਾਬੀ (ਆਨਰਜ਼) ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ/ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਉਪਰੰਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਤੀਜੇ :

1. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਕੌਮੀ ਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਮਾਜਾਂ ਨੂੰ ਗਲੋਬਲੀ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਦੀ ਬੌਧਿਕ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
2. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਸਾਹਿਤਕ ਧਾਰਾਵਾਂ, ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਝ ਵਿਕਸਤ ਹੋਵੇਗੀ।
3. ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਭਿੰਨ ਸਮਿਆਂ, ਸਾਹਿਤਕ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਵਿਕਸਤ ਹੋਵੇਗੀ।
4. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ/ ਪ੍ਰਯੋਗ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।
5. ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵਿਕਸਤ ਹੋਵੇਗੀ।
6. ਸਮਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ, ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਵੇਚਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਬੋਧ ਹੋਵੇਗਾ।
7. ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਧਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਲਈ ਰਚਨਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ।
8. ਸਾਹਿਤਕ ਸੰਸਾਰ ਅਤੇ ਵਾਸਤਵਿਕ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਯਥਾਰਥ ਪ੍ਰਤੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
9. ਸਾਹਿਤਕ ਕਿਰਤਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਚੇਟਕ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਗਹਿਨ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਅਕਤਿਤਵ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
10. ਸਾਹਿਤਕ ਸੁਹਜ, ਕਲਾ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਕ ਮੁੱਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬੌਧਿਕ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
11. ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਭਾਸ਼ਾਈ ਕੌਸ਼ਲ, ਕੰਪਿਊਟਰ, ਅਨੁਵਾਦ, ਪੱਤਰਕਾਰਿਤਾ, ਮੀਡੀਆ, ਰੰਗਮੰਚ ਅਤੇ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਗਿਆਨ ਦੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
12. ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਜੀਵਨ ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਪਈ ਸਾਂਝ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਤੱਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।

Semester : I
BH-PBI-CC-101
ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ
(Gurmat Kav)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਗੁਰਬਾਣੀ, ਗੁਰਮਤਿ ਰੂਪਾਕਾਰ ਆਦਿ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਕਲਾਤਮਕ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ/ ਸੰਵਾਦ ਕਲਾ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਕਲਾਤਮਕ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਪਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
- ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨ ਕਲਾ, ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਮਕਾਲੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ : ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
- 1.1 ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਰੂਪ
- 1.2 ਗੁਰਬਾਣੀ ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਅਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰ
- 1.3 ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ
- 1.4 ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ
- 1.5 ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦਾ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰਿਪੇਖ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਪ੍ਰੋ. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), *ਸਿੱਖ ਗੋਸ਼ਟਿ* (ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ), ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2006
- 2.1 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ
- 2.2 ਕਾਵਿ ਕਲਾ
- 2.3 ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ
- 2.4 ਸੰਵਾਦ ਕਲਾ
- 2.5 ਵਿਭਿੰਨ ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਵਾਦ
- 2.6 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ, *ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਸ਼ਲੋਕ*,
- 3.1 ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ
- 3.2 ਵੈਰਾਗ ਦੀ ਭਾਵਨਾ
- 3.3 ਕਾਵਿ ਕਲਾ
- 3.4 ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ
- 3.5 ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ
- 3.6 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ :

1. ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ ਦਿੱਲੀ
2. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, *ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ*, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
3. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ ਅਤੇ ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ ਕਾਂਗ, *ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਵੇਕ*, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
4. ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), *ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ)*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1990
5. ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, *ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਿਆਚਾਰ*, ਆਰਸੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ
6. ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, *ਬਾਣੀ ਸੰਸਾਰ*, ਆਰਸੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ
7. ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ, *ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਚਿੰਤਨ ਤੇ ਕਲਾ*, ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
8. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, *ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਅੰਕ) ਅੰਕ 26*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ

Semester : I
BH-PBI-CC-102

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ
(Aadhunik Punjabi Kahani)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਕਲਾਤਮਕ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਕਲਾਤਮਕ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਚੌਖਟੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਵਿਧਾਗਤ ਸਰੂਪ, ਵਿਸ਼ੇਗਤ ਸਰੋਕਾਰਾਂ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਵਾਂ/ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਆਰਾ ਕਹਾਣੀ ਟੈਕਸਟ ਦੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ : ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
- 1.1 ਕਹਾਣੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਰੂਪ

- 1.2 ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਸੰਰਚਨਾਤਮਕ ਤੱਤ
- 1.3 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
- 1.4 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
- 1.5 ਸਮਾਜ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਰੋਕਾਰ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, *ਮੇਰੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ*, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ
- 2.1 ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ
- 2.2 ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ
- 2.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ
- 2.4 ਥੀਮਕ ਅਧਿਐਨ
- 2.5 ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਜਸਬੀਰ ਰਾਣਾ (ਸੰਪਾ.), *ਕਿੰਨਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਦਿਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ*, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਸੰਗਰੂਰ, 2015
- 3.1 ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ
- 3.2 ਕਥਾ ਜੁਗਤਾਂ
- 3.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ
- 3.4 ਸਰੋਕਾਰਕ ਅਧਿਐਨ
- 3.5 ਕਿੰਨਰ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮਸਲੇ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ, *ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1995
2. ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ, *ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਲੱਛਣ ਅਤੇ ਪਰਿਵਰਤਨ*, ਪੁਸ਼ਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 1970
3. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਫ਼ਰੈਂਕ, *ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ*, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਿਮ., ਲੁਧਿਆਣਾ, 1988
4. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਹਿਰੂ, *ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਵਿਧਾ*, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
5. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ ਅਤੇ ਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ, *ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਤੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ (ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਦੂਜਾ)* ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2011
6. ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ, *ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਅਧਿਐਨ*, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1988
7. ਧਨਵੰਤ ਕੌਰ, *ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ : ਬਿਰਤਾਂਤ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਧਿਐਨ*, ਆਰਸੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ
8. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, *ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ*, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005
9. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), *ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸ਼ਾਸਤਰ*, ਅਲਕਾ ਸਾਹਿਤ ਸਦਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2006
10. ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, *ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਦਾ ਕਹਾਣੀ ਸੰਸਾਰ*, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1979

Semester : I
BH-PBI-AECC-103

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
(Punjabi Bhasha : Mudhli Jaan Pachhan)
(Basic Level)

ਸਮਾਂ : 2 ਘੰਟੇ

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 2

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 50

(ਪੇਪਰ : 40, ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 10)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਪੰਜੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਦੇ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ 5 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ, ਅੱਖਰ ਬੋਧ, ਵਾਕ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਲੇਖ ਰਚਨਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੱਤਰ ਲੇਖਣ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਧੁਨੀ / ਅੱਖਰ ਬੋਧ
 - 1.1 ਅੱਖਰਾਂ/ ਵਰਣਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ
 - 1.2 ਅੱਖਰ ਉਚਾਰਣ
 - 1.3 ਲਗਾਂ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲਗਾਖਰ
 - 1.4 ਸਵਰ-ਵਿਅੰਜਨ
 - 1.5 ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਨਿਯਮ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਸਰਾ

2. ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ ਤੇ ਵਿਆਕਰਣਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ
 - 2.1 ਸ਼ਬਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਬਣਤਰ,
 - 2.2 ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ (ਅਗੇਤਰ, ਪਿਛੇਤਰ)

- 2.3 ਵਿਆਕਰਣਕ ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ-ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਸਬੰਧਕ, ਯੋਜਕ, ਵਿਸਮਿਕ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਕਲਜ਼ (ਨਿਪਾਤ) ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਸਰਾ

3. ਵਾਕ ਬੋਧ ਅਤੇ ਅਰਥ ਬੋਧ
- 3.1 ਵਾਕ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਾਕ ਰਚਨਾ
- 3.2 ਵਾਕ ਵੰਡ
- 3.3 ਅਰਥ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਰਥਾਵਲੀ (ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਵਿਰੋਧਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਵਿਪਰੀਤਆਰਥਕ ਸ਼ਬਦ)

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਸ. ਸ. ਖਹਿਰਾ	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਬਣਤਰ
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
2. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ	ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਕੌਸ਼
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
3. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ
ਗਗਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਰਾਜਪੁਰਾ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006
4. Gurinder Singh Mann	An Introduction to Punjabi
Punjabi University, Patiala

Semester : I
BH-PBI-GE-104

ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjabi Safarnama Ate Viharak Punjabi)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਸਫ਼ਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ/ ਕਲਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਲੇਖਕ ਦੀ ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ/ ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਦੇ ਪੰਜ ਉਪ-ਭਾਗ ਹਨ। ਉਪ-ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਉਪ-ਭਾਗ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਕਿਰਿਆ, ਉਪ-ਭਾਗ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਅਖਾਣ, ਉਪਭਾਗ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਵਰੇ ਅਤੇ ਉਪਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਉਪ-ਭਾਗ ਛੇ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਸਾਹਿਤ ਰੂਪ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਸਬੰਧੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਸਫ਼ਰਨਾਮਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ : ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
- 1.1 ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ
- 1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ : ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
- 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਜਿੰਦਰ, **ਚੱਲ ਜਿੰਦਰ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਚੱਲੀਏ**, ਸੰਗਮ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਸਮਾਣਾ, 2016
- 2.1 ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ
- 2.2 ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ
- 2.3 ਭਾਸ਼ਾ
- 2.4 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
- 3.1 ਨਾਂਵ ਅਤੇ ਪੜਨਾਂਵ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ
- 3.2 ਕਿਰਿਆ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ
- 3.3 ਅਖਾਣ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਯੋਗ, ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਾਣ, ਅਖਾਣ ਅਤੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ
- 3.4 ਮੁਹਾਵਰਾ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਯੋਗ, ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਹਾਵਰੇ, ਅਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਘੱਟ ਰਹੇ ਰੁਝਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ
- 3.5 ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ :

1. ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨ : ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2012
2. ਰਫ਼ਪਾਲ ਕੌਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ : ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ, ਰਾਜੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਨਾਭਾ, 1991
3. ਰਫ਼ਪਾਲ ਕੌਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ : ਸਰੂਪ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1997
4. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), **ਯਾਤਰੀ ਅਤੇ ਸਫ਼ਰਨਾਮੇ**, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟ੍ਰੱਸਟ, ਦਿੱਲੀ, 1980

Semester : II
BH-PBI-CC-201
ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ
(Punjabi Sufi Kav)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਕਲਾਤਮਕ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਕਲਾਤਮਕ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਫੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਮੱਧਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੂਫੀ ਮੱਤ/ ਸੂਫੀਵਾਦ ਦੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਆਧਾਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।
- ਸੂਫੀਵਾਦ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਝ ਬਣੇਗੀ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੂਫੀਵਾਦ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਮਕਾਲੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ : ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
- 1.1 ਸੂਫੀ ਸੰਕਲਪ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਰੂਪ
- 1.2 ਸੂਫੀ ਮੱਤ ਸਿਲਸਿਲੇ

- 1.3 ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਦੇ ਪੜਾਅ
- 1.4 ਸੂਫੀ ਮੱਤ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ
- 1.5 ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ : ਮੁੱਖ ਰੂਪਾਕਾਰ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਤਾਲਿਬ (ਸੰਪਾ.), **ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ**, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰੱਸਟ ਇੰਡੀਆ, ਦਿੱਲੀ, 2011
 - 2.1 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ
 - 2.2 ਕਾਵਿ ਕਲਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗੀਤਕਤਾ
 - 2.3 ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ
 - 2.4 ਮੌਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
 - 2.5 ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪੱਖ
 - 2.6 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਪਦਮ (ਸੰਪਾ.), **ਬਾਬਾ ਵਜ਼ੀਦ**, ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਤ ਭਵਨ, ਪਟਿਆਲਾ, 1970
 - 3.1 ਵਿਸ਼ਾ
 - 3.2 ਸਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰ
 - 3.3 ਰਹੱਸਵਾਦ
 - 3.4 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ
 - 3.5 ਕਾਵਿ ਅੰਦਾਜ਼/ ਕਾਵਿ ਕਲਾ
 - 3.6 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਅਨਵਰ ਚਿਰਾਗ, **ਇਸਲਾਮੀ ਚਿੰਤਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਵਿਤਾ**, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ
2. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, **ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ**, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
3. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, **ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਸੂਫੀਮੱਤ**, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫ਼ਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
4. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, **ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ**, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005
5. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, **ਸ਼ੇਖ ਫ਼ਰੀਦ ਦਾ ਕਾਵਿ ਪ੍ਰਵਚਨ**, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫ਼ਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2005
6. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, **ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ)**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1997
7. ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, **ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਅਧਿਐਨ**, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1986
8. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ (ਸੰਪਾ.), **ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ) ਅੰਕ 33**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1989
9. ਲਾਜਵੰਤੀ ਰਾਮਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ, **ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਪੋਇਟਸ**, ਆਸ਼ਾਜਨਕ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 1973

Semester : II
BH-PBI-CC-202

ਨਵੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ
(Nveen Punjabi Vartak)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਵਾਰਤਕ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਨਿਬੰਧ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਸਰੋਕਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ/ ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ/ ਕਲਾਤਮਕਤਾ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਵਾਰਤਕਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਵਾਰਤਕ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਸਰੋਕਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ/ ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ/ ਕਲਾਤਮਕਤਾ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਵਾਰਤਕਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਰੂਪ ਨਿਬੰਧ ਅਤੇ ਯਾਦਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਰੂਪ ਨਿਬੰਧ ਅਤੇ ਯਾਦਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਪੰਜਾਬੀ ਨਿਬੰਧ ਅਤੇ ਯਾਦਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਵਾਰਤਕ : ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
- 1.1 ਵਾਰਤਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਲੱਖਣਤਾ
- 1.2 ਆਧੁਨਿਕ ਵਾਰਤਕ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੂਪਾਕਾਰ
- 1.3 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ : ਆਰੰਭ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
- 1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਨਿਬੰਧ : ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
- 1.5 ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਯਾਦਾਂ ਸਾਹਿਤ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਸੁਰਿੰਦਰ ਅਤੇ ਸਿੰਘ, *ਮਨ ਵਣਜਾਰਾ*, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2017
- 2.1 ਨਿਬੰਧ ਸਾਹਿਤ ਰੂਪਾਕਾਰ
- 2.2 ਵਿਸ਼ੇਗਤ ਸਰੋਕਾਰ
- 2.3 ਭਾਸ਼ਾਈ ਜੁਗਤਾਂ
- 2.4 ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ
- 2.5 ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਮੁੱਲਾਂਕਣ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਸੁਕੀਰਤ, *ਬਾਤ ਇੱਕ ਬੀਤੇ ਦੀ*, ਪੀਪਲਜ਼ ਫੋਰਮ ਬਰਗਾੜੀ, 2015 (ਤੀਜਾ ਐਡੀਸ਼ਨ)
- 3.1 ਯਾਦਾਂ ਸਾਹਿਤ ਰੂਪਾਕਾਰ
- 3.2 ਵਿਸ਼ਾ
- 3.3 ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ
- 3.4 ਭਾਸ਼ਾਈ ਜੁਗਤਾਂ
- 3.5 ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਮੁੱਲਾਂਕਣ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, *ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ : ਸੰਚਾਰ ਤੇ ਵਿਹਾਰ*, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
2. ਧਰਮਪਾਲ ਸਿੰਗਲ, *ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ*, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ
3. ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦਿਲ, *ਪੰਜਾਬੀ ਨਿਬੰਧ : ਸਰੂਪ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1991

Semester : II
BH-PBI-AECC-203

ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰੰਪਰਾ : ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
(Punjabi Sabhyachar Ate Lok Prampra : Sankhep Jaan Pchhan)

ਸਮਾਂ : 2 ਘੰਟੇ

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 2

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 50

(ਪੇਪਰ : 40, ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 10)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਪੰਜੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਦੋ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ 5 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮੱਧਕਾਲੀ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਰਾਹੀਂ ਮੱਧਕਾਲੀ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿਲੱਖਣ ਸਰੂਪ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਰਤਮਾਨ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਜਨ-ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕਧਾਰਾ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ
 - 1.1 ਸਭਿਆਚਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਲੱਛਣ
 - 1.2 ਲੋਕਧਾਰਾ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਅਤੇ ਖੇਤਰ
 - 1.3 ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਅੰਤਰ ਨਿਖੇੜ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ
 - 2.1 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਮੂਲ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ
 - 2.2 ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਪ੍ਰੰਪਰਾ
- 3.1 ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਗੀਤ,
- 3.2 ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤੀ ਰਿਵਾਜ
- 3.3 ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਲਾਵਾਂ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਸੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ	ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕਧਾਰਾ
ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟ੍ਰੱਸਟ, ਇੰਡੀਆ, 1999
2. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ	ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਸਮੀਖਿਆ
ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2012
3. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ	ਲੋਕਯਾਨ ਅਧਿਐਨ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
4. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਫ਼ਰੈਂਕ	ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ
ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ
5. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ
ਗਰੇਸੀਅਸ ਬੁੱਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ, 2012
6. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ	ਲੋਕਯਾਨ ਸ਼ਾਸਤਰ
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
7. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼ੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਬਾਰੇ
ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1999
8. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ	ਲੋਕਧਾਰਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ
ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿਪੂ, ਪਟਿਆਲਾ, 1998
9. ਰਵਿੰਦਰ ਭੱਠਲ ਅਤੇ
ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਖੀਵਾ	ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕਧਾਰਾ
ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2003
10. Harjeet Singh Gill	Folk Art of the Punjab
Punjabi University, Patial

Semester : II
BH-PBI-GE-204

ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjabi Mahakaav Ate Viharak Punjabi)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਦੇ ਕਲਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ/ ਮਹਾਂਕਾਵਿਕ ਜੁਗਤਾਂ/ ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਲੇਖਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਦੇ ਪੰਜ ਉਪ-ਭਾਗ ਹਨ। ਉਪ-ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ (ਛੇ), ਭਾਗ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ-ਅਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ (ਛੇ), ਉਪ-ਭਾਗ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਅਗੇਤਰ-ਪਿਛੇਤਰ (ਛੇ) ਅਤੇ ਉਪਭਾਗ ਚੌਥਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ (ਛੇ) ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ ਵਿੱਚ ਛੰਦਾਂ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਉਪ-ਭਾਗ ਛੇ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਖ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ
- ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਸਬੰਧੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਆਰਾ ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਦੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾਂਕਾਵਿ : ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
- 1.1 ਮਹਾਂਕਾਵਿ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ
- 1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾਂਕਾਵਿ : ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
- 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾਂਕਾਵਿ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਨਨਕਾਇਣ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਉਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2019
- 2.1 ਨਾਨਕ ਬਿੰਬ
- 2.2 ਕਲਾ ਪੱਖ/ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕ
- 2.3 ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਖ
- 2.4 ਕਾਵਿ ਜੁਗਤਾਂ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
- 3.1 ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ
- 3.2 ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨੇਮ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਅਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ
- 3.3 ਅਗੇਤਰ-ਪਿਛੇਤਰ
- 3.4 ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ
- 3.5 ਛੰਦ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ :

1. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ
2. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਮੀਖਿਆ ਸੰਸਾਰ, “ਨਨਕਾਇਣ : ਮਹਾਂ ਕਾਵਿ ਜਨ ਕਾਵਿ ਸਾਖੀ”, ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ (ਪੰਨੇ 101-111)
3. ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਸੈਨੀ, ਨਨਕਾਇਣ : ਇੱਕ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ
4. ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨ : ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2012

Semester : III
BH-PBI-CC-301

ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ
(Punjabi Lokdhara Ate Sabhyachar)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿਲੱਖਣ ਸਰੂਪ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਰਤਮਾਨ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਪਰੰਪਰਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਜਨ-ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ
 - 1.1 ਲੋਕਧਾਰਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
 - 1.2 ਲੋਕਧਾਰਾ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੱਤ
 - 1.3 ਲੋਕਧਾਰਾ ਦਾ ਖੇਤਰ
 - 1.4 ਸਭਿਆਚਾਰ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ
 - 1.5 ਸਭਿਆਚਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

1.6 ਸਭਿਅਤਾ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕਧਾਰਾ : ਅੰਤਰ ਨਿਖੇੜ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਸੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਣਜਾਰ ਬੇਦੀ, **ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕਧਾਰਾ**, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰੱਸਟ, ਦਿੱਲੀ, 2011

2.1 ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨਾਚ

2.2 ਮੇਲੇ ਤੇ ਤਿਉਹਾਰ

2.3 ਜਾਦੂ ਟੂਣੇ ਤੇ ਧਰਮ

2.4 ਲੋਕਾਚਾਰ ਤੇ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ

2.5 ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਧਿਐਨ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਵਿਹਾਰਕ ਪਹਿਲੂ

3.1 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਮੂਲ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ

3.2 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਭੂਗੋਲਿਕ ਪਹਿਲੂ

3.3 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਆਰਥਿਕ ਪਰਿਪੇਖ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਫ਼ਰੈਂਕ, **ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ**, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ
2. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, **ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ**, ਗਰੇਸੀਅਸ ਬੁੱਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ, 2012
3. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼ੀ, **ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਬਾਰੇ**, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1999
4. ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ, **ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ : ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ**, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2004
5. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, **ਲੋਕਧਾਰਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ**, ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿਪੂ, ਪਟਿਆਲਾ, 1998
6. ਸੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, **ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕਧਾਰਾ**, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟ੍ਰੱਸਟ, ਇੰਡੀਆ, 1999
7. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ, **ਲੋਕਯਾਨ ਅਧਿਐਨ**, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
8. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ, **ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਲੋਕ ਵਿਰਸਾ**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1996
9. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, **ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨਾਚ**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1996
10. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, **ਲੋਕਧਾਰਾ : ਪਰੰਪਰਾ ਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ**, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
11. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), **ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਪਰੰਪਰਾ**, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 1987

Semester : III
BH-PBI-CC-302
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ
(Punjabi Naval)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਨਾਵਲ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਕਲਾਤਮਕ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਨਾਵਲ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਨਾਵਲਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਨਾਵਲ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਕਲਾਤਮਕ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਨਾਵਲ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਨਾਵਲਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਰਤਾਂਤ ਅਤੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦੀ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਤਮਕਤਾ ਤੋਂ ਵਾਕਿਫ਼ ਕਰਾਉਣਾ।
- ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਰਾਹੀਂ ਨਾਵਲ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਵਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਚੌਖਟੇ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
- ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੇ ਵਿਧਾਗਤ ਸਰੂਪ, ਵਿਸ਼ੇਗਤ ਸਰੋਕਾਰਾਂ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਵਾਂ/ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਵਲਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਵਲਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਆਰਾ ਨਾਵਲੀ ਟੈਕਸਟ ਦੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
- 1.1 ਨਾਵਲ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਰੂਪ
- 1.2 ਨਾਵਲ ਦੇ ਸੰਰਚਨਾਤਮਕ ਤੱਤ
- 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
- 1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਅਵਤਾਰ ਬਿਲਿੰਗ, **ਖਾਲੀ ਖੂਹਾਂ ਦੀ ਕਥਾ**, ਯੂਨੀਸਟਾਰ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2015
- 2.1 ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ
- 2.2 ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਸਾਨੀ ਦੇ ਮਸਲੇ
- 2.3 ਗਲਪੀ ਪ੍ਰਬੰਧ
- 2.4 ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਰੋਕਾਰ
- 2.5 ਕਥਾਨਕ ਅਤੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਬਲਬੀਰ ਪਰਵਾਨਾ, **ਖਾਂਡਵਦਾਹ**, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2019
- 3.1 ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ
- 3.2 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ
- 3.3 ਬਿਰਤਾਂਤ ਵਿਧੀਆਂ
- 3.4 ਨਾਵਲ ਕਲਾ
- 3.5 ਕਥਾਨਕ ਅਤੇ ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਣ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ, **ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਵਿਧੀ ਤੇ ਵਿਚਾਰ**, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ, ਦਿੱਲੀ
2. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਖਾਹਰਾ, **ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਕ ਅਧਿਐਨ**, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1986
3. ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦਵੇਸ਼ਵਰ, **ਨਾਵਲ ਸ਼ਾਸਤਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ**, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2002
4. ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, **ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ**, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005
5. ਜਸਪਾਲ ਕਾਂਗ, **ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਗਲਪ ਸ਼ਾਸਤਰ**, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1995
6. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਹਿਰੂ, **ਨਾਵਲ ਦੀ ਵਿਧਾ**, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
7. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ, **ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ**, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1978
8. ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ, **ਆਓ ਨਾਵਲ ਪੜ੍ਹੀਏ**, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2006
9. ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ, **ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ**, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2013
10. ਰਜਨੀਸ਼ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ, **ਗਲਪ ਅਧਿਐਨ**, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1999
11. ਰਜਨੀਸ਼ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ, **ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਵਿਰਸਾ ਤੇ ਵਰਤਮਾਨ**, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2020
12. E. M. Forester, *Aspects of the Novel*, Edward Arnold, London, 1963
13. Edwin Muir, *The Structure of the Novel*, The Hogarth Press, London, 1967

Semester : III
BH-PBI-CC-303

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ
(Adhunik Punjabi Kavita)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਕਾਵਿ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਕਲਾਤਮਕ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਾਵਿ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵਿੱਤਰੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਕਾਵਿ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਕਲਾਤਮਕ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਾਵਿ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਬੋਧ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਉਲੀਕਦੇ ਹੋਏ ਆਧੁਨਿਕ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਵਾਂ/ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਵਿਧਾਗਤ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
- ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਿਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਕਾਵਿ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੂਝ ਅਤੇ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੇ ਸਮਝਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
- 1.1 ਕਾਵਿ ਸਿਧਾਂਤ
- 1.2 ਆਧੁਨਿਕ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
- 1.3 ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਅਤੇ ਰੂਪਕਾਰ
- 1.4 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ
- 1.5 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, *ਸੁਨੇਹੜੇ*, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ
- 2.1 ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ
- 2.2 ਪਿਆਰ ਅਨੁਭਵ
- 2.3 ਕਾਵਿ ਜੁਗਤਾਂ
- 2.4 ਸੰਬੋਧਨ ਵਿਧੀ
- 2.5 ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ
- 2.6 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਮਨਮੋਹਨ, *ਜ਼ੀਲ*, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2017
- 3.1 ਕਾਵਿ ਅਨੁਭਵ
- 3.2 ਕਾਵਿਕ ਜੁਗਤਾਂ
- 3.3 ਕਾਵਿ ਸਰੋਕਾਰ
- 3.4 ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਵੇਦਨਾ
- 3.5 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ(ਸੰਪਾ.), *ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2005
2. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, *ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ*, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ
3. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, *ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਅਧਿਐਨ*, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
4. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, *ਨਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ*, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ
5. ਮੋਹਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), *ਸਮਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ*, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2002
6. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, *ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਵਿ ਅੰਕ) ਅੰਕ 22*, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1998
7. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ, *ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਸੰਵੇਦਨਾ*, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
8. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ, *ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਸੁਹਜ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਪਰਿਪੇਖ*, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
9. ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, *ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ*, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2006

Semester : III
BH-PBI-SEC- 304

ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦਾ ਹੁਨਰ : ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ
(Sirjnatmak Lekhan Da Hunar : Adhyan Ate Sikhilai)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 2

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 50

ਸਮਾਂ : 2 ਘੰਟੇ

(ਪੇਪਰ : 40, ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 10)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਪੰਜੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਦੋ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ 5 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦੇ ਹੁਨਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਟ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਹੁਨਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦੇ ਹੁਨਰ ਵਿੱਚ ਵਿਵਹਾਰਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ
 - 1.1 ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨੁਕਤੇ
 - 1.2 ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ
 - 1.3 ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
 - 1.4 ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਲੇਖਣ- ਕਵਿਤਾ, ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਨਾਟਕ
 - 1.5 ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਲਈ ਸਿਰਜਣਾ : ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ
 - 2.1 ਖਬਰਾਂ ਦਾ ਸੰਪਾਦਨ
 - 2.2 ਫੀਚਰ ਲੇਖਣ
 - 2.3 ਇੰਟਰਵਿਊ ਲੇਖਣ
 - 2.4 ਵਿਗਿਆਪਨ ਲੇਖਣ

2.5 ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਲੇਖਣ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਲਈ ਸਿਰਜਣਾ : ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ

3.1 ਖ਼ਬਰਾਂ ਲੇਖਣ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿੱਖਣਾ

3.2 ਐਂਕਰਿੰਗ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿੱਖਣਾ

3.3 ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਸਿੱਖਣਾ

3.4 ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿੱਖਣਾ

3.5 ਵਿਗਿਆਪਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਜਗਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਅਤੇ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ
2. ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ, ਮੀਡੀਆ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ, ਗਰੇਸੀਅਸ ਬੁੱਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ
3. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਰਾਜ ਥਾਪਰ, ਸੰਚਾਰ ਤਕਨੀਕ ਅਤੇ ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ

Semester : III
BH-PBI-GE- 305

ਪੰਜਾਬੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjabi Gazal Ate Viharak Punjabi)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਗ਼ਜ਼ਲ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚੋਂ ਗ਼ਜ਼ਲ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਗ਼ਜ਼ਲਗੋ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਦੇ ਪੰਜ ਉਪ-ਭਾਗ ਹਨ। ਉਪ-ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ ਅਤੇ ਅੱਧਕ ਦੇ ਨੇਮ, ਉਪ-ਭਾਗ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਵਿਪਰੀਤਾਰਥਕ ਅਤੇ ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਉਪਭਾਗ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਵਾਕ, ਵਾਕੰਸ਼ ਅਤੇ ਉਪ ਵਾਕ, ਉਪਭਾਗ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਤਰਤੀਬ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਕ ਸ਼ੁੱਧੀ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਉਪ-ਭਾਗ ਛੇ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗ਼ਜ਼ਲ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਖ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।
- ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਗ਼ਜ਼ਲ ਸਬੰਧੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਪੰਜਾਬੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗ਼ਜ਼ਲਗੋਆਂ ਦੀਆਂ ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਆਰਾ ਗ਼ਜ਼ਲ ਦੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਗਜ਼ਲ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਜ਼ਲ : ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
- 1.1 ਗਜ਼ਲ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕ
- 1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਗਜ਼ਲ : ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
- 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਗਜ਼ਲ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਅ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਗੁਰਤੇਜ ਕੋਹਾਰਵਾਲਾ, **ਪਾਣੀ ਦਾ ਹਾਸ਼ੀਆ**, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, 2015
- 2.1 ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰ
- 2.2 ਕਲਾ ਪੱਖ/ ਤਕਨੀਕ
- 2.3 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ
- 3.4 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
- 3.1 ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ ਅਤੇ ਅੱਧਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨੇਮ
- 3.2 ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਵਿਪਰੀਤਾਰਥਕ ਅਤੇ ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ
- 3.3 ਵਾਕ, ਵਾਕੰਸ਼ ਅਤੇ ਉਪ ਵਾਕ
- 3.4 ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਤਰਤੀਬ
- 3.5 ਵਾਕ ਸ਼ੁੱਧੀ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ :

1. ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨ : ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2012

Semester : IV
BH-PBI-CC- 401

**ਮੱਧਕਾਲੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ
(Madhkali Birtantak Kav)**

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਮੱਧਕਾਲੀਨਤਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਕਿੱਸੇ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਕਲਾਤਮਕ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਿੱਸਾਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਜੰਗਨਾਮਾ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਕਲਾਤਮਕ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਮੱਧਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾਵਾਂ - ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਰਤਾਂਤ ਅਤੇ ਕਾਵਿ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ ਕਾਵਿ ਵਿਚਲੀਆਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਸਾਂਝਾਂ ਅਤੇ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਦੇ ਸੰਕਲਪਿਕ ਗਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
- ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ : ਸਿਧਾਤਕ ਪਰਿਪੇਖ
- 1.1 ਮੱਧਕਾਲੀਨਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
- 1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਕਾਵਿ ਰੂਪ (ਕਿੱਸਾ, ਵਾਰ ਅਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ)
- 1.3 ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਸਾਹਿਤ : ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
- 1.4 ਕਿੱਸਾ, ਵਾਰ ਅਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ : ਅੰਤਰ ਨਿਖੇੜ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ (ਸੰਪਾ.), **ਪੂਰਨ ਭਗਤ** (ਕਾਦਰਯਾਰ), ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫ਼ਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2003
- 2.1 ਕਿੱਸਾ : ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਵਿਧੀਆਂ
- 2.2 ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ
- 2.3 ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸਦਾਚਾਰ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
- 2.4 ਕਥਾ ਸਾਰ
- 2.5 ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ
- 2.6 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ (ਸੰਪਾ.), **ਸ਼ਾਹ ਮਹੰਮਦ : ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਿੰਘਾਂ ਅਤੇ ਫ਼ਰੰਗੀਆਂ**, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1999
- 3.1 ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
- 3.2 ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਚੇਤਨਾ
- 3.3 ਬਿਰਤਾਂਤ ਵਿਧੀਆਂ
- 3.4 ਰੂਪਾਕਾਰ ਵਿਲੱਖਣਤਾ
- 3.5 ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ
- 3.6 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
2. ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005
3. ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005
4. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਜੰਗਨਾਮਾ : ਸਰੂਪ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
5. ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਆਰਸੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ
6. ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2001
7. ਭੀਮ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਾਹ ਮਹੰਮਦ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006
8. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਕਾ (ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਅੰਕ) ਅੰਕ 27, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1997

Semester : IV
BH-PBI-CC- 402

ਪੰਜਾਬੀ ਗ਼ਦਰ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਲਹਿਰਾਂ
(Punjabi Gadar Kav ate Krantikari Lehnan)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਲਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਕਾਵਿ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਕਲਾਤਮਕ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਕਲਾਤਮਕ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮਹੱਤਵ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਵ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਭਿੰਨ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਰਚੇ ਗਏ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੜ੍ਹਤ ਰਾਹੀਂ ਸਬੰਧਤ ਲਹਿਰਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹਨਾਂ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਦਾਨ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਲਹਿਰਾਂ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ
- 1.1 ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਲਹਿਰਾਂ ਦੀ ਉਤਪਤੀ

- 1.2 ਗ਼ਦਰ ਲਹਿਰ
- 1.3 ਕੂਕਾ ਲਹਿਰ
- 1.4 ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ
- 1.5 ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਲਹਿਰ
- 1.6 ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਲਿੱਟ (ਸੰਪਾ.), **ਗ਼ਦਰ ਕਾਵਿ ਗ੍ਰੰਥਾਂ**, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 2015
- 2.1 ਗ਼ਦਰ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ , ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਿਛੋਕੜ
- 2.2 ਗ਼ਦਰ ਕਾਵਿ ਦਾ ਸ਼ਿਲਪ ਵਿਧਾਨ
- 2.3 ਗ਼ਦਰ ਕਾਵਿ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼
- 2.4 ਡਾਇਸਪੋਰਿਕ-ਚੇਤਨਾ
- 2.5 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਹਰਸਾ ਸਿੰਘ ਚਾਤਰ, **ਕੂਕਿਆਂ ਦੀ ਵਾਰ (ਕਾਵਿ ਪੁਸ਼ਪਾਂਜਲੀ)** ਸੰਪਾ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਸਤ) ਐਵਿਸ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 2017
- 3.1 ਵਾਰ ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਅਧਿਐਨ
- 3.2 ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ/ ਕਥਾ ਬਿਆਨ
- 3.3 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ
- 3.4 ਪਉੜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ
- 3.5 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਸੁਵਰਨ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਕੂਕਾ ਲਹਿਰ ਦੇ ਅਮਰ ਨਾਇਕ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
2. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਲਹਿਰਾਂ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
3. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਲਿੱਟ, ਗ਼ਦਰ ਲਹਿਰ ਤੇ ਮੁੱਢਲਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ
4. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਲਿੱਟ , ਗ਼ਦਰ ਲਹਿਰ : ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ
5. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਲਿੱਟ , ਗ਼ਦਰ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸ਼ਿਲਪ ਵਿਧਾਨ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ
6. ਹਰੀਸ਼ ਕੇ. ਪੁਰੀ, ਗ਼ਦਰ ਲਹਿਰ : ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਜਥੇਬੰਦੀ, ਰਣਨੀਤੀ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

Semester : IV
BH-PBI-CC- 403

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ
(Punjabi Natak)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਨਾਟਕ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਕਲਾਤਮਕ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਨਾਟਕ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਨਾਟਕਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਨਾਟਕ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਕਲਾਤਮਕ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਨਾਟਕ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਨਾਟਕਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਬਾਰੇ ਸੂਝ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ, ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਵਾਂ/ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਟਕਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਟ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਨਾਟ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾਟਕ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੇ ਖੇਡਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ
- 1.1 ਨਾਟਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ
- 1.2 ਨਾਟਕੀ ਜੁਗਤਾਂ

- 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ
- 1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, *ਰਾਣੀ ਜਿੰਦਾਂ*, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ
- 2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ
- 2.2 ਨਾਟਕੀ ਜੁਗਤਾਂ
- 2.3 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ
- 2.4 ਕਥਾਨਕ
- 2.5 ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਅਜਮੇਰ ਔਲਖ, *ਇੱਕ ਰਮਾਇਣ ਹੋਰ*, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2018
- 3.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ
- 3.2 ਪ੍ਰਤੀਕ ਪ੍ਰਬੰਧ
- 3.3 ਨਾਟਕੀ ਜੁਗਤਾਂ
- 3.4 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ
- 3.5 ਕਥਾਨਕ
- 3.6 ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ
2. ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟ ਚਿੰਤਨ, ਜੈਨ ਸੰਨਜ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸਰਹਿੰਦ, 1989
3. ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005
4. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਅਜਮੇਰ ਔਲਖ ਦੀ ਨਾਟ-ਭੂਮੀ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2002
5. ਕਮਲੇਸ਼ ਉੱਪਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2004
6. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਫੁੱਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ : ਸਰੂਪ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1987
7. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਫੁੱਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਸਰੂਪ, ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011
8. ਨਵਨਿੰਦਰਾ ਬਹਿਲ, ਨਾਟਕੀ ਸਾਹਿਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2001
9. ਪਾਲੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਨਾਟ-ਚਿੰਤਨ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2009
10. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ, ਅਜਮੇਰ ਔਲਖ ਦੀ ਨਾਟ ਕਲਾ, ਲੋਕਾਇਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1987
11. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ (ਸੰਪਾ.), ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਨਾਟਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ) ਅੰਕ 25, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2000

Semester : IV
BH-PBI-SEC- 404

ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦਾ ਹੁਨਰ : ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ
(Filmsazi Da Hunar : Adhyan Ate Sikhilai)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 2

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 50

ਸਮਾਂ : 2 ਘੰਟੇ

(ਪੇਪਰ : 40, ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 10)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਪੰਜੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਦੋ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ 5 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦੇ ਹੁਨਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ, ਕੋਰੀਓਗਰਾਫੀ, ਸਿਨਮੈਟੋਗਰਾਫੀ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਲਈ ਸੰਵਾਦ ਲੇਖਣ ਦੀ ਗਹਿਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਫਿਲਮ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਫਿਲਮ ਰਿਵਿਊ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦੇ ਹੁਨਰ ਵਿੱਚ ਵਿਵਹਾਰਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

- 1 ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ
- 1.1 ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ : ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
- 1.2 ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ : ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਝੁਕਾਅ
- 1.3 ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ : ਅੰਤਰ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

- 2.1 ਨਾਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕੋਰੀਓਗ੍ਰਾਫੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ
- 2.2 ਕੈਮਰਾਮੈਨ ਜਾਂ ਸਿਨਮੈਟੋਗ੍ਰਾਫਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ
- 2.3 ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ/ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ
- 2.4 ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ
- 2.5 ਫਿਲਮ ਲਈ ਕਹਾਣੀ ਲੇਖਣ
- 2.6 ਸੰਵਾਦ ਲੇਖਣ
- 2.7 ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਤਿਆਰੀ
- 2.8 ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਜਾਂ ਕਾਸਟਿੰਗ, ਹੈਂਡਲਿੰਗ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਮੜੀ ਦਾ ਦੀਵਾ (ਫ਼ਿਲਮ, 1989), ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਰਵੀ ਮਲਿਕ
- 3.1 ਫ਼ਿਲਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ/ ਰਿਵਿਊ
- 3.2 ਆਧਾਰਤ ਨਾਵਲ (ਮੜੀ ਦਾ ਦੀਵਾ) ਤੋਂ ਫ਼ਿਲਮੀ ਰੂਪਾਂਤਰਣ- ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
- 3.3 ਸੰਵਾਦ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ
- 3.4 ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਅਦਾਕਾਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ :

1. ਬਖ਼ਸ਼ਿੰਦਰ, ਫ਼ਿਲਮਸਾਜ਼ੀ, ਕਲਮਿਸਤਾਨ, 2-ਨਿਊ ਦਿਓਲ ਨਗਰ, ਜਲੰਧਰ, 2010
2. Jasbir Kaur (Dr.), **Punjabi samaj Ate Media**, Publication Bureau, punjabi University, patiala, 2014
3. ਬਲਜਿੰਦਰ ਨਸਰਾਲੀ, **ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ** (ਸਮਕਾਲੀ ਸੰਦਰਭ), ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ

Semester : IV
BH-PBI-GE- 405

ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjabi Ikangi Ate Viharak Punjabi)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਇਕਾਂਗੀ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਕਲਾਤਮਕ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ/ ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਇਕਾਂਗੀ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਇਕਾਂਗੀਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਦੇ ਪੰਜ ਉਪ-ਭਾਗ ਹਨ। ਉਪ-ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਸਾਧਰਣ ਵਾਕ, ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਾਕ, ਸੰਯੁਕਤ ਵਾਕ, ਉਪ-ਭਾਗ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਤਤਸਮ-ਤਦਭਵ ਸ਼ਬਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ, ਉਪਭਾਗ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਸਵਰ ਧੁਨੀਆਂ, ਉਪਭਾਗ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਅਖੰਡੀ ਧੁਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਉਪ-ਭਾਗ ਛੇ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਬਾਰੇ ਸੂਝ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ।
- ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ, ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਵਾਂ/ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਕਾਂਗੀਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਇਕਾਂਗੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਇਕਾਂਗੀ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਕਾਂਗੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੇ ਖੇਡਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

- ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ : ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ
 - 1.1 ਇਕਾਂਗੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ
 - 1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ : ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ
 - 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
 - 1.4 ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ, **ਕੁਆਰੀ ਟੀਸੀ**, ਨਵਯੁੱਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰ, ਦਿੱਲੀ
 - 2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ
 - 2.2 ਇਕਾਂਗੀ ਕਲਾ
 - 2.3 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ
 - 2.4 ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
 - 3.1 ਸਾਧਰਣ ਵਾਕ, ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਾਕ, ਸੰਯੁਕਤ ਵਾਕ
 - 3.2 ਤਤਸਮ-ਤਦਭਵ ਸ਼ਬਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ
 - 3.3 ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਸਵਰ ਧੁਨੀਆਂ
 - 3.4 ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ
 - 3.5 ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਅਖੰਡੀ ਧੁਨੀਆਂ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਫੁੱਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ : ਸਰੂਪ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1987
2. ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ, ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ ਦੀਆਂ ਨਾਟ-ਜੁਗਤਾਂ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2003
3. ਸਮਦਰਸ਼ੀ, ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2003

Semester : V
BH-PBI-CC- 501
ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ
(Parvasi Punjabi Sahit)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੁਆਲ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ/ ਸਮੱਸਿਆ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪਰਿਚੈ ਕਰਾਉਣਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਰਵਾਸੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਜੀਵਨ, ਸਭਿਆਚਾਰ, ਸੋਚ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ
 - 1.1 ਪਰਵਾਸ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
 - 1.2 ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਮਸਲੇ

- 1.3 ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵੰਨਗੀਆਂ
- 1.4 ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਦਸ਼ਾ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਸੁਖਪਾਲ, **ਚੁੱਪ ਚੁਪੀਤੇ ਚੇਤਰ ਚੜ੍ਹਿਆ**, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2016
- 2.1 ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਅਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
- 2.2 ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ
- 2.3 ਕਾਵਿ ਕਲਾ
- 2.4 ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ
- 2.5 ਕਾਵਿ ਸਰੋਕਾਰ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਸੰਤੋਖ ਧਾਲੀਵਾਲ, **'ਤੇ ਕਾਨੂੰ ਮਰ ਗਿਆ**, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ
- 3.1 ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਅਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
- 3.2 ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ
- 3.3 ਕਥਾ ਜੁਗਤਾਂ
- 3.4 ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ
- 3.5 ਨਸਲਵਾਦ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ :

1. ਅਕਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੌਰ, **ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ : ਨਵੇਂ ਪਾਸਾਰ**, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
2. ਸ. ਪ. ਸਿੰਘ, **ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ**, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
3. ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, **ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ : ਨਸਲਵਾਦੀ ਪਰਿਪੇਖ**, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ,
4. ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, **ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮਸਲੇ**, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2004
5. ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਹਿਰੂ, **ਪੰਜਾਬੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਾਹਿਤ**, ਲੋਕਾਇਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1998
6. ਦੇਵਿੰਦਰ ਚੰਦਨ, **ਬਰਤਾਨਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮਸਲੇ**, ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ
7. ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, **ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਮੁੱਲ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ**, ਮਦਾਨ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ, 1999
8. ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ, **ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬਿਰਤਾਂਤ**, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2005
9. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ, **ਬੋਜ ਪਤ੍ਰਕਾ (ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ) ਅੰਕ 40**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2000
10. ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), **ਪੰਜਾਬੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011
11. ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), **ਪੰਜਾਬੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਨ**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011

Semester : V
BH-PBI-CC- 502

ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ, ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ
(Sahit Sidhant, Bharti ate Unani Kav Shastar)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਬਾਰੇ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਬਾਰੇ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਯੂਨਾਨੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਬਾਰੇ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਕਲਪਾਂ ਦਾ ਬੋਧ ਹਾਸਲ ਕਰਾਉਣਾ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸੰਕਲਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
- ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਸਾਹਿਤ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ
- 1.1 ਸਾਹਿਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ
- 1.2 ਸਾਹਿਤ : ਸੂਖਮ ਕਲਾ
- 1.3 ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ
- 1.4 ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ
- 2.1 ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ
- 2.2 ਰਸ ਸਿਧਾਂਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ
- 2.3 ਅਲੰਕਾਰ ਸਿਧਾਂਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ
- 2.4 ਧੁਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਤੀਆਂ
- 2.5 ਰੀਤੀ ਸਿਧਾਂਤ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਕਲਪ
- 2.6 ਵਕ੍ਰੋਕਤੀ ਸਿਧਾਂਤ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਕਲਪ
- 2.7 ਔਚਿਤਯ ਸਿਧਾਂਤ : ਮੂਲ ਧਾਰਨਾਵਾਂ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਯੂਨਾਨੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ
- 3.1 ਪਲੈਟੋ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸਿਧਾਂਤ
- 3.2 ਅਰਸਤੂ ਦਾ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਸਿਧਾਂਤ
- 3.3 ਪਲੈਟੋ ਤੇ ਅਰਸਤੂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨਿਖੇੜ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦਵੇਸ਼ਵਰ, ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ : ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2005
2. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਅਰਸਤੂ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਐੱਸ ਚਾਂਦ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਦਿੱਲੀ
3. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
4. ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਮਝ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2005
5. ਗਨਪਤੀ ਚੰਦਰ ਗੁਪਤ, ਭਾਰਤੀਯ ਔਰ ਪਾਛਚਾਤਯ ਕਾਵਯ ਸਿਧਾਂਤ, ਲੋਕ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅਲਾਹਾਬਾਦ
6. ਗੁਰਚਰਨ ਕੌਰ ਜੱਗੀ, ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1981
7. ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਰਖ, ਵਰਲਡ ਬੁੱਕ ਸੈਂਟਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 1989
8. ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੱਛਮੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2014
9. ਨਗੇਂਦਰਾ, ਰਸ ਸਿਧਾਂਤ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, ਦਿੱਲੀ, 1969
10. ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ, ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1998
11. ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਆਹੂਜਾ, ਅਰਸਤੂ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1981
12. ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਆਹੂਜਾ, ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ

Semester : V
BH-PBI-DSE- 503

ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ
(Bharti Sahit)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤ, ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਨਾਵਲ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਨਾਵਲ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਨਾਵਲਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ, ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਾਉਣਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਸਿਧਾਂਤ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
 - 1.1 ਅਨੁਵਾਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ
 - 1.2 ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ

- 1.3 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
- 1.4 ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੁਝਾਨ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਬਲਬੀਰ ਮਾਧੋਪੁਰੀ, (ਅਨੁ. ਅਤੇ ਸੰਪਾ.), *ਮਿੱਟੀ ਬੋਲਦੀ ਹੈ* (ਪਹਿਲੀਆਂ ਦਸ ਕਹਾਣੀਆਂ), ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 2014
 - 2.1 ਵਿਸ਼ੇਗਤ ਅਧਿਐਨ
 - 2.2 ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ
 - 2.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ
 - 2.4 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਲਵਲੀਨ ਜੌਲੀ (ਅਨੁ.), *ਸੰਸਕਾਰ* (ਮੂਲ ਲੇਖਕ ਯੂ. ਆਰ ਅਨੰਤਮੂਰਤੀ), ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 1997
 - 3.1 ਵਿਸ਼ੇਗਤ ਸਰੋਕਾਰ
 - 3.2 ਗਲਪੀ ਸੰਗਠਨ
 - 3.3 ਕਥਾਨਕ ਅਤੇ ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ
 - 3.4 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ
 - 3.5 ਸਮਾਜਿਕ-ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਕ ਪਰਿਪੇਖ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ :

1. ਹਰਚਰਨ ਕੌਰ ਅਤੇ ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ : ਤੁਲਨਾ ਤੋਂ ਸੰਵਾਦ ਤੱਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਡਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2002
2. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1990

Semester : V
BH-PBI-DSE- 504

ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ
(Vishav Sahit)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤ, ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਨਾਟਕ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਨਾਟਕ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਨਾਟਕਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ, ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਾਉਣਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
- 1.1 ਸਾਹਿਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਰੂਪ

- 1.2 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
- 1.3 ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਨਾਟਕ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ
- 1.4 ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ, ਵਿਸ਼ਵ ਕਵੀ - ਬ੍ਰੈਖਤ ਤੇ ਲੋਰਕਾ : ਚੋਣਵੀਂ ਕਵਿਤਾ, ਐੱਚ. ਕੇ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ (ਦੋਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਪੰਜ ਪਹਿਲੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ)
- 2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ
- 2.2 ਬ੍ਰੈਖਤ ਦੀ ਕਾਵਿ-ਕਲਾ
- 2.3 ਲੋਰਕਾ ਦੀ ਕਾਵਿ-ਕਲਾ
- 2.4 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਕਾਵਿ ਜੁਗਤਾਂ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ (ਅਨੁ.) *ਅੱਗ ਦੇ ਕਲਰਿ*, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2002
- 3.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ
- 3.2 ਨਾਟ ਜੁਗਤਾਂ
- 3.3 ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ
- 3.4 ਡਾਇਲਾਗ ਅਤੇ ਪਾਤਰ ਉਸਾਰੀ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ :

1. ਹਰਚਰਨ ਕੌਰ ਅਤੇ ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ : ਤੁਲਨਾ ਤੋਂ ਸੰਵਾਦ ਤੱਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਡਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2002
2. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1990

Semester : V
BH-PBI-GE- 505

ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Haryana Da Punjabi Sahit Ate Viharak Punjabi)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ/ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਨਾਵਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ/ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਨਾਵਲ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਨਾਵਲਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਦੇ ਪੰਜ ਉਪ-ਭਾਗ ਹਨ। ਉਪ-ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸੁਰ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਉਪ-ਭਾਗ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪਭਾਸ਼ਾ, ਉਪਭਾਗ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ, ਉਪਭਾਗ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਪੁਆਧੀ ਉਪਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਪਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਆਧੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇ ਦੇ ਮਾਝੀ ਜਾਂ ਮਲਵਈ ਰੂਪ) ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਉਪ-ਭਾਗ ਛੇ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ।
- ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਬਣੇਗੀ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ, ਸਮਝਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

- ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਡਾ. ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ, **ਤੇਰੇ ਮੇਰੇ ਬੋਲ**, ਨਵਰੰਗ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਸਮਾਣਾ, 2017
- 1.1 ਕਵਿਤਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕ
- 1.2 ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਜਨਮ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ
- 1.3 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
- 1.4 ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
- 1.5 ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ
- 1.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਹੰਸ, **ਕਾਲੀ ਕਥਾ**, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
- 2.1 ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਜਨਮ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ
- 2.2 ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਸਰੋਕਾਰ
- 2.3 ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
- 2.4 ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ
- 2.5 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ
- 2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
- 3.1 ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪਭਾਸ਼ਾ
- 3.2 ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ
- 3.3 ਪੁਆਧੀ ਉਪਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
- 3.4 ਪੁਆਧੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (100 ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹਨ)

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, **ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ**, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ
2. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ ਅਤੇ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ (ਸੰਪਾ.), **ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਯੋਗਦਾਨ** ਹਰਿਆਣਾ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
4. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, **ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਕੋਸ਼**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
5. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ, **ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ**, ਗਗਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਰਾਜਪੁਰਾ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006
6. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, **ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ**, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2011

ਪੁਆਧੀ ਸ਼ਬਦ

1.	ਛੋਕਰੀ	ਕੁੜੀ
2.	ਛੋਕਰਾ	ਮੁੰਡਾ
3.	ਮੁਾਰੇ	ਸਾਡੇ
4.	ਮੁਾਰਾ	ਸਾਡਾ
5.	ਥੁਾਰਾ	ਤੁਹਾਡਾ
6.	ਥੁਾਰੇ	ਤੁਹਾਡੇ
7.	ਥੁਮੇਂ	ਤੁਸੀਂ (ਬਹੁਵਚਨ)
8.	ਬਾਰ	ਦਰਵਾਜ਼ਾ
9.	ਬਾਰ	ਦਿਨ
10.	ਖੀਸ	ਬਉਲੀ
11.	ਕਟੜੂ	ਕੱਟੀ/ ਕੱਟਾ
12.	ਸੰਝ	ਸ਼ਾਮ/ ਆਥਣ ਵੇਲਾ
13.	ਭਾਪਾ	ਬਾਪੂ/ ਪਿਓ
14.	ਬਾਬਾ	ਦਾਦਾ
15.	ਡੌਲ	ਵੱਟ
16.	ਬੌਲ	ਝੱਲ/ ਕਮਲ
17.	ਜੂਣ	ਵੇੜ
18.	ਤੰਦਾ	ਲੰਮੀ ਵੇੜ
19.	ਗੁਆਰਾ	ਗੁਹਾਰਾ
20.	ਪਾਥੀ	ਪਾਥੀ
21.	ਮੋਗਰੀ	ਥਾਪੀ
22.	ਦਿਨਛਿਪਾ	ਸੰਝ/ ਦਿਨਢਲੇ
23.	ਸੌਣ	ਸਾਉਣ
24.	ਰੌਣ	ਰਾਵਣ
25.	ਭਾਈ	ਭਰਾ/ ਵੀਰ
26.	ਉਨਕੇ	ਉਹਨਾਂ ਦੇ
27.	ਸ਼ਿਆਰ	ਹੁਸ਼ਿਆਰ/ ਚਲਾਕ
28.	ਡਾਮਾ	ਉਡਾਉਣਾ/ ਉਡਾਉਂਦਾ
29.	ਤਸਲਾ	ਬੱਠਲ
30.	ਲੇਹੈ/ ਲੇਬਾ	ਲੈਂਦਾ/ ਲੈਂਦੀ
31.	ਦੇਹੈ	ਦਿੰਦਾ ਹੈ/ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
32.	ਊਐਂ	ਐਵੇਂ
33.	ਸੂਹਰ	ਚੱਜ

34.	ਛਿਲਾ	ਜਣੇਪਾ
35.	ਜਿਤਰਾਂ/ ਜੀਕਣ	ਜਿਵੇਂ/ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
36.	ਬਲੈਤੀ	ਵਲੈਤੀ
37.	ਸਤਾਜ	ਉਸਤਾਦ/ਗੁਰੂ
38.	ਸਤਾਬੀ	ਛੇਤੀ/ ਜਲਦੀ
39.	ਕਸੋਭਲਾ	ਭੈੜਾ/ ਕਰੂਪ
40.	ਤੰਦਾ/ ਦੰਦਾ	ਹੱਦ (ਪਿੰਡ ਦੀ ਹੱਦ)
41.	ਤਲਾ	ਹੇਠਾਂ/ ਥੱਲੇ
42.	ਤਲੌਅ/ਛੱਪੜ/ਜੌਹੜ/ ਟੋਭਾ	ਤਲਾਅ/ਛੱਪੜ
43.	ਖਾਲ਼	ਖਾਲ਼
44.	ਪਟੁਆਰੀ	ਪਟਵਾਰੀ
45.	ਗਠੇ	ਗੰਡੇ/ ਪਿਆਜ
46.	ਲੁਸਣ	ਲੁਸਣ
47.	ਲੰਬਾਰੀ	ਅਲਮਾਰੀ
48.	ਲੁੰਡਾ	ਕੜਾਹੀ
49.	ਜੁਾਰ	ਹਜਾਰ
50.	ਕੂਆ	ਖੂਹ
51.	ਬੈਗਰੂ	ਵਾਹਿਗੁਰੂ
52.	ਤੀਮੀਂ	ਤੀਵੀਂ/ ਜਨਾਨੀ
53.	ਮੈਸ	ਮੱਝ
54.	ਗੈਂ	ਗਊ/ ਗਾਂ
55.	ਬੈੜੀ	ਗਾਂ (ਅਣਸੂਈ)
56.	ਬਛੀਕਾ	ਵੱਛਾ
57.	ਪੱਲੀ	ਪੱਲੀ
58.	ਕੈਬਟੀ	20/25 ਫੁੱਟ ਡੂੰਘੀ ਬੰਬੀ
59.	ਮੌਸ	ਮੱਸਿਆ
60.	ਸਕਰਾਂਤ	ਸੰਗਰਾਂਦ
61.	ਝੁੱਕਰੀਆਂ	ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ/ ਅਹੋਈ ਅਸ਼ਟਮੀ
62.	ਗੁਰਬੜੇ	ਵਾਲਮੀਕ ਜੈਯੰਤੀ ਜਿਸ ਦਿਨ (ਗਾਤ ਨੂੰ) ਲੋਕ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਮੋਰੀਆਂ ਕੁੱਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੀਵੇ ਬਾਲ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਦੇ ਹਨ
63.	ਤੁਾਤੜੇ	ਬਹਾਨੇ/ ਉਸਟੰਡ
64.	ਤਨੂੰ	ਤੈਨੂੰ
65.	ਮੁਾਨੂੰ	ਸਾਨੂੰ
66.	ਗਾਤ	ਪਿੰਡਾ/ ਸਰੀਰ
67.	ਗੋਹਰ/ ਗੋਰੀ	ਕੱਚਾ ਪਹਾ/ ਪਹੀ
68.	ਰੜਾਟ/ ਰੁਾਟ	ਚੀਕਾਂ/ ਰੌਲਾ

69.	ਤੁਰਬਤ	ਸਮਾਧ
70.	ਲਬਾ	ਨੇੜੇ/ ਕੋਲ
71.	ਨੀਮਾਂ	ਨਿਵਾਣ/ ਥੱਲੇ
72.	ਤਾਗਤ	ਤਾਕਤ/ ਜ਼ੋਰ
73.	ਜਿੱਕਰ	ਜਿਵੇਂ/ ਜਿੱਦਾਂ
74.	ਮਥੈਲ	ਮੋਬਾਇਲ
75.	ਗੈਲ	ਨਾਲ
76.	ਖ਼ਾਸਾ/ ਖ਼ਾਸੀ	ਜਿਆਦਾ
77.	ਗੌਅ/ ਗੌ	ਪਿੰਡ
78.	ਯੋਹ	ਇਹ
79.	ਕਹਾਂ	ਕਿੱਥੇ
80.	ਜਹਾ	ਜਾਂਦਾ
81.	ਆਬਾ	ਆਉਂਦਾ
82.	ਜਾਡਾ	ਠੰਡ/ ਸਿਆਲ
83.	ਕਾਮਜਾਬ/ ਕਾਮਆਬ	ਕਾਮਯਾਬ/ ਸਫਲ
84.	ਭ੍ਰਾਜੀ	ਸਬਜੀ/ ਵਿਆਹ ਵਾਲੀ ਭਾਜੀ
85.	ਦੈਹੈਂਗੇ	ਦੇਵਾਂਗੇ
86.	ਲੈਹੈਂਗੇ	ਲਵਾਂਗੇ
87.	ਇਬ	ਹੁਣ
88.	ਕਦਨੂੰ	ਕਦੋਂ
89.	ਬੂਆ	ਭੂਆ
90.	ਗੋਖੜ	ਗਾਂ
91.	ਕਨੀ	ਵੱਗ (ਮੱਝਾਂ, ਗਾਵਾਂ ਦਾ)
93.	ਜੰਨ	ਜੰਝ/ ਬਰਾਤ
94.	ਬਾਸਤਾ	ਲਈ
95.	ਲੰਬੜਦਾਰ	ਨੰਬਰਦਾਰ
96.	ਮੋਤਬਰ	ਆਗੂ/ ਮੌਜਿਜ਼
97.	ਤੁਰੂਲਾ	ਟੁੱਰਾ (ਪੱਗ ਦਾ)
98.	ਸਾਫਾ	ਪੱਗ
99.	ਟਰੈਗਟਰ	ਟ੍ਰੈਕਟਰ
100.	ਫੱਬਾ	ਸਜਦਾ/ ਜਚਦਾ

(ਨੋਟ : ਪੁਆਧੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਲੈਕਚਰਾਰ (ਪੰਜਾਬੀ), ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ, ਉਦੈਪੁਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਬਾਲਾ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ)

Semester : VI
BH-PBI-CC- 601

ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ
(Pakistani Punjabi Sahit)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਕਾਵਿ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਸਮੱਸਿਆ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪਰਿਚੈ ਕਰਾਉਣਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਜਨ-ਜੀਵਨ, ਸਭਿਆਚਾਰ, ਸੋਚ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
 - 1.1 ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਮਸਲਾ
 - 1.2 ਵੰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ
 - 1.3 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀਅਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ

- 1.4 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
- 1.5 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰੁਝਾਨ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ, **ਕਾਵਿ-ਕਣੀਆਂ : ਵਾਘਿਓਂ ਪਾਰ ਦੀਆਂ**, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 2011
- 2.1 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ
- 2.2 ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ
- 2.3 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ
- 2.4 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
- 2.5 ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਮਕਸੂਦ ਸਾਕਿਬ, **ਤੂੰ ਘਰ ਚਲਾ ਜਾ**, ਸੰਗਮ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, 2018
- 3.1 ਵਿਸ਼ੇਗਤ ਸਰੋਕਾਰ
- 3.2 ਕਥਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ
- 3.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਵਿਧੀਆਂ
- 3.4 ਸਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), **ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ) ਅੰਕ 37**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2000
2. ਇੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ (ਸੰਪਾ.) , **ਸ਼ਬਦ ਬੁੰਦ (ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ)**, ਹਰਿਆਣਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਪੰਚਕੂਲਾ
3. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ ਅਤੇ ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), **ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ**, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2001
4. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ, **ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ**, ਗਗਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਰਾਜਪੁਰਾ, 1998
5. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ, **ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਜਾਇਜ਼ਾ**, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006
6. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, **ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਇੱਕ ਪਰਿਚਯ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ਾ**, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1998
7. ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, **ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ**, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2001

Semester : VI
BH-PBI-CC- 602

ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ
(Punjabi Aalochana : Sidhant ate Vihaar)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਕਾਂ ਬਾਰੇ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਰੂਪਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਕਾਂ ਬਾਰੇ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਵਾਂ ਦਾ ਬੋਧ ਹਾਸਲ ਕਰਾਉਣਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਕਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਚਿੰਤਨ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ : ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ
- 1.1 ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ : ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
- 1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
- 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ : ਦਸ਼ਾ ਤੇ ਦਿਸ਼ਾ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਆਲੋਚਕ
- 2.1 ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ
- 2.2 ਨਜ਼ਮ ਹੁਸੈਨ ਸੱਯਦ

- 2.3 ਅਤਰ ਸਿੰਘ
- 2.4 ਰਵਿੰਦਰ ਰਵੀ
- 2.5 ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਕੇਸਰ
- 2.6 ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

- 3. ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪਵਾਦੀ ਆਲੋਚਕ
- 3.1 ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ
- 3.2 ਤਰਲੋਕ ਸਿੰਘ ਕੰਵਰ
- 3.3 ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ
- 3.4 ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪਵਾਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

- 1. ਖੋਜ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ

Semester : VI
BH-PBI-DSE- 603

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਲਿੱਪੀ ਅਤੇ ਪਿੰਗਲ-ਅਰੂਜ਼
(Punjabi Bhasha, Lipi Ate Pingal-Arooz)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਬਾਰੇ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਪਿੰਗਲ ਤੇ ਅਰੂਜ਼ ਬਾਰੇ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਲਿੱਪੀ ਅਤੇ ਪਿੰਗਲ-ਅਰੂਜ਼ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੇ ਜਨਮ, ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਲਈ ਉੱਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨਤਾ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਬਣੇਗੀ।
- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੰਗਲ-ਅਰੂਜ਼ ਦੇ ਨੇਮਾਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ
 - 1.1 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਮਿਲਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਮਤ
 - 1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ
 - 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਉੱਤੇ ਪਏ ਦੂਜੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ
 - 1.4 ਸਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ : ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ
 - 2.1 ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਜਨਮ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
 - 2.2 ਗੁਰਮੁਖੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲਈ ਉੱਚਿਤਤਾ

- 2.3 ਗੁਰਮੁਖੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨਤਾ
- 2.4 ਲਗਾਂ ਅਤੇ ਲਗਾਖਰ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

- 3. ਪਿੰਗਲ-ਅਰੁਜ
- 3.1 ਪਿੰਗਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਲਘੂ ਅਤੇ ਗੁਰੂ
- 3.2 ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੰਜਾਬੀ ਛੰਦ : ਕੋਰੜਾ, ਬੈਂਤ, ਦੋਹਰਾ, ਚੌਪਈ
- 3.3 ਗਜ਼ਲ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਰੂਪ
- 3.4 ਕਾਫੀਆ, ਰਦੀਫ਼, ਮਤਲਾ, ਮਕਤਾ, ਸ਼ੇਅਰ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ :

- 1. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1983
- 2. ਜੇ. ਬੀ. ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਜਨਮ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1972 (ਦੂਜਾ ਐਡੀਸ਼ਨ)
- 3. ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ : ਸੰਕਲਪ ਤੇ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਡਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 1988

Semester : VI
BH-PBI-DSE- 604

ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸੰਤਾਪ ਉੱਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ
(Desh Vand ate Punjab Santap Uppar Punjabi Sahit)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈੱਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਵੰਡ/ ਪੰਜਾਬ ਸੰਤਾਪ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ, ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਸਾਹਿਤ ਬਾਰੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਨਾਵਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ/ ਵਿਸ਼ਾ/ ਸਮੱਸਿਆ, ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਨਾਵਲ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਨਾਵਲਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ/ ਵਿਸ਼ਾ/ ਸਮੱਸਿਆ, ਕਾਵਿ ਕਲਾ/ ਕਾਵਿਕ ਜੁਗਤਾਂ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸੰਤਾਪ ਪਿੱਛੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਕਾਰਨਾਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸੰਤਾਪ ਪਿੱਛੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਕਾਰਨਾਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
- ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸੰਤਾਪ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹਨਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
- ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਏਕੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਦੇਸ਼ ਵੰਡ/ ਪੰਜਾਬ ਸੰਕਟ : ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ, ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ
- 1.1 ਹਿੰਦ-ਪਾਕਿ ਵੰਡ ਦੇ ਕਾਰਨ
- 1.2 ਦੇਸ਼-ਵੰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ/ ਨਤੀਜੇ
- 1.3 ਦੇਸ਼-ਵੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਹਿਤ : ਸੰਖੇਪ ਜਾਇਜ਼ਾ
- 1.4 ਪੰਜਾਬ ਸੰਕਟ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਾਰਨ
- 1.5 ਪੰਜਾਬ ਸੰਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ
- 1.6 ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਹਿਤ : ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ਾ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, *ਪਿੰਜਰ*, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ
- 2.1 ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ/ ਮੂਲ ਸਮੱਸਿਆ
- 2.2 ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਦਾ ਵਰਣਨ
- 2.3 ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਸਮੇਂ ਔਰਤ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ
- 2.4 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਪ੍ਰਬੰਧ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, *ਧੌਲ ਧਰਮ ਦਇਆ ਕਾ ਪੂਤ*, ਨੀਲਾਂਬਰ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1986
- 3.1 ਪੰਜਾਬ ਸੰਕਟ : ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਂਤਰਣ
- 3.2 ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ
- 3.3 ਕਾਵਿ ਜੁਗਤਾਂ
- 3.4 ਬਿੰਬ ਵਿਧਾਨ
- 3.5 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ :

1. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ, ਪੰਜਾਬ ਸੰਕਟ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 2000
2. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ, ਮਸਲੇ ਗਲਪ ਦੇ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1992
3. ਨਿਰੰਜਨ ਤਸਨੀਮ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਮੁਹਾਂਦਰਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 1980

Semester : VI
BH-PBI-GE- 605

ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Pakistani Punjabi Natak Ate Viharak Punjabi)

ਕ੍ਰੈਡਿਟ : 6

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

(ਪੇਪਰ : 120 ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 30)

ਨੋਟ :

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਛੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰ ਸਵਾਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 30 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੁਆਲ ਨਾਟਕ ਦੇ ਸਾਰ/ ਵਿਸ਼ੇ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਨਾਟਕ ਦੇ ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਨਾਟਕਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦਸ-ਦਸ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।
5. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਦੇ ਪੰਜ ਉਪ-ਭਾਗ ਹਨ। ਉਪ-ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਲਿੱਪੀ, ਉਪਭਾਗ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਲਿੱਪੀ ਦੇ ਸਬੰਧ, ਉਪ-ਭਾਗ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ, ਉਪਭਾਗ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਅਤੇ ਉਪਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ : ਸਬੰਧ ਅਤੇ ਅੰਤਰ ਨਿਖੇੜ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਉਪ-ਭਾਗ ਛੇ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਦੇਸ਼ (Objectives)

- ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਾਟਕਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪਰਿਚੈ ਕਰਾਉਣਾ।
- ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।

ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜੇ (Course Outcomes)

- ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਨਾਟਕਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਜਨ-ਜੀਵਨ, ਸਭਿਆਚਾਰ, ਸੋਚ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ
- 1.1 ਨਾਟਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ
- 1.2 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵੰਨਗੀਆਂ
- 1.3 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
- 1.4 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਅ / ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

2. ਸ਼ਾਹਿਦ ਨਦੀਮ, **ਝੁੱਲ੍ਹਾ**, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ
- 2.1 ਵਿਸ਼ਾ / ਮੂਲ ਸਮੱਸਿਆ
- 2.2 ਨਾਟ ਕਲਾ, ਜੁਗਤਾਂ, ਕਥਾਨਕ
- 2.3 ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਚੇਤਨਾ
- 2.4 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਮੁਹਾਂਦਰਾ
- 2.5 ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ

ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ

3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
- 3.1 ਲਿੱਪੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ
- 3.2 ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਲਿੱਪੀ ਦੇ ਸਬੰਧ
- 3.3 ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ
- 3.4 ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ
- 3.5 ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ : ਸਬੰਧ ਅਤੇ ਅੰਤਰ ਨਿਖੇੜ

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ, ਖੋਜ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ (ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ), ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
2. ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ, ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ
3. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਗਗਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਰਾਜਪੁਰਾ
4. ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗਿੱਲ, ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ